

GŁOS

KATOLICKI

VOIX CATHOLIQUE

Nr 15/2009 (2316) Rok L 12-19.4.2009

*Chrystus prawdziwie
Zmartwychwstał - Alleluja!*

1959 - 2009
50 lat
Głosu Katolickiego

1.55€
TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

«Zmartwychwstanie» - Meister des Schöppinger Altars

Dlaczego szukacie Żyjącego wśród umarłych?

Słowo na Wielkanoc Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji

Drodzy Współbracia Kapłani,
Czcigodne Siostry Zakonne,
Kochani Rodacy!

Pytań Anioła przy pustym grobie:
„Dlaczego szukacie Żyjącego
wśród umarłych?” zaskoczyło nie-
wiasty i otworzyło przed nimi zupeł-
nie nowe perspektywy życia!

Pan Jezus zmartwychwstał i,
co ma kapitalne znaczenie:
„On jest z nami przez wszyst-
kie dni, aż do końca świata”!
O ile greckie „chronos” odno-
si się do „liczenia czasu”, to
od zmartwychwstania Pana
Jezusa chodzi już nie o „chro-
nos” ale o „kairos”, co wyraża
„zawartość czasu”. Historia
została ubogacona wspaniałą
Obecnością Zbawiciela. Czyż
nie na tym właśnie polega na-
sza „nowa era”? Czyż nie na
tym polega Ewangelia - Do-
bra Nowina?

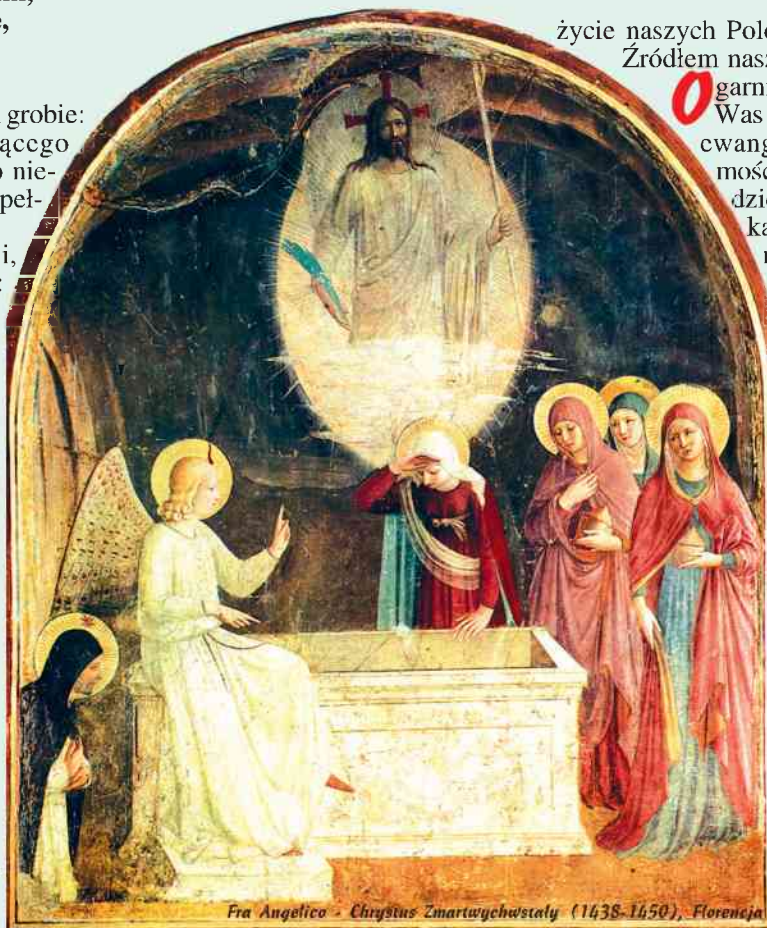
Rzeczywista obecność Zmar-
twychwstałego Jezusa wyodrę-
bnia Kościół od wszelkich
innych społeczności i ten wła-
śnie Skarb - Orędzie Nadziei
niesiemy coraz to nowym po-
koleniom już w trzecim tysię-
cleciu.

Świadomi tego, zwłaszcza w
czasie Świąt Wielkanocnych, starajmy się „otoczyć troską życie”
w każdym jego wymiarze: osobistym, rodzinnym, społecznym
i narodowym. Radość rzuca nas sobie w ramiona i wyraża się w
serdecznym składaniu życzeń!

Niech radość zwycięstwa nad śmiercią, piekłem i szatanem
wyrasta z naszej wiary ze Zmartwychwstałym i wciąż Żyją-
cym Jezusem! Niech Jego obecność pomnaża naszą werwę w
trosce o rozwój osobowości „na miarę Chrystusa”, bo za Świę-
tym Pawłem możemy przecież śmiało powtórzyć: „Wszystko
mogę w Tym, Który mnie umacnia”. Niech w tym świetle tru-
dy codzienności staną się lżejsze, a nawet choroby - drugorzęd-
ne! Nasz Zmartwychwstały Zbawiciel wciąż towarzyszy nam w
drodce życia. Niech darzy szczęściem życie każdej rodziny i

życie naszych Polonijnych Wspólnot. To On jest
Źródłem naszego istnienia!

Ogarniając Was modlitwą, zapraszam
Was wszystkich do udziału w nowej
ewangelizacji: pogłębiajmy świadom-
ność Jego Obecności w naszej co-
dzienności, w naszym życiu, pod
każdym naszym adresem i wokół
nas. Nieśmy tę Radosną Nowinę
młodszemu i starszemu pokole-
niu, mieszkającemu we Fran-
cji od dawna czy dopiero co
przybywającym. Gromadźmy
się coraz liczniej w Dzień Pań-
ski, by razem śpiewać: „Wy-
znajemy Twoje Zmartwych-
wstanie!” i często (jak najczę-
ściej) przyjmujemy Go w Ko-
munii Świętej. Niech radosne
„Alleluja!” napelnia nas Jego
mocą i niech wyraża tę nadzie-
ję, która w nas już jest! Niech
święte odwiedziny staro-
polską gościnnością umacniają
i pomnażają nasze więzi ro-
dzinne, nasze więzi wspólno-
towe i więzi przyjaźni. Niech
składane życzenia będą świa-
dectwem radosnej wiary i umi-
łowania Jezusa, Prawdy i Dro-
gi wiodącej do coraz pełniej-
szego Życia.

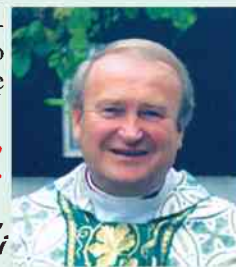

Fra Angelico - Christus Zmartwychwstały (1438-1450), Florencia

W okresie Świąt Wielka-
nocnych zapraszam Was,
Kochani, na 134 Pielgrzymkę Polonii z całej Europy do Lour-
des od 7 do 10 maja br. Niech ta Pielgrzymka będzie naszym
trwaniem na modlitwie z Maryją w oczekiwaniu na Zesłanie Ducha Świętego, któ-
ry odnawia oblicze ziemi mocą naszego
Zmartwychwstałego Mistrza i Pana. Życzę
Wam całej głębi Wesołego Alleluja!

**Z serca błogosławię Was, wasze Rodziny,
waszych Przyjaciół i wasze Wspólnoty.**

**Ks. inf. Stanisław Jeż,
Rektor FMK we Francji**

Telegram ze święconym

foto: P. Federowicz

Chrystus prawdziwie Zmartwychwstał - Alleluja!

Z tymi słowami Wielkanocnej radości pragniemy - choć przez chwilę - znaleźć się dzisiaj między Wami, Drodzy Czytelnicy, między wszystkimi zgromadzonymi wokół wielkanocnego, polskiego stołu i podzielić się tradycyjnie - święconym jajkiem, życząc nowych sił, które wciąż czerpiemy z Tajemnicy Paschalnej. Niech te Święta pozwolą nam, pielgrzymom, tułaczom i emigrantom -

rozproszonym w codzienności zabiegania, kryzysów, osamotnień, zwątpień i przeciwności, z dala od Ojczyzny i domów, odnaleźć znowu drogę powrotną - do samych siebie, do rodzin, do najbliższych, drogę nadziei - drogę do Zbawiciela naszego.

Drodzy Państwo, Głos Katolicki, który dzięki Opatrzności Bożej już od 50 lat, od kwietnia 1959 roku, tydzień po tygodniu stara się wiernie towarzyszyć pokoleniom Polonii i Polakom rozszanym po całej Francji, w waszych radościach i troskach, w dzisiejszą Niedzielę Wielkanocną staje razem z Wami przy Pustym Grobie, by wspólnie radować się, bo **Chrystus prawdziwie Zmartwychwstał - Alleluja!**

(Redakcja)

12-19 kwietnia 2009

**W tym dniu wspaniałym
wszyscy się weselmy**

**Życzenia Wielkanocne Delegata Konferencji Episkopatu
Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji**

**Drodzy Kapłani pełniący posługę duszpasterską
wśród Polonii, Osoby Życia Konsekwowanego,
Umiłowani Rodacy!**

Jednym z najpiękniejszych słów nierozdzielnie związanych ze Świętami Zmartwychwstania Pańskiego jest słowo *radość*. „W tym dniu wspaniałym wszyscy się weselmy” - śpiewamy w psalmie. Wezwanie do duchowego wesela, szczęścia i radości przenika całą liturgię Wielkiej Nocy, rozbrzmiewa pełnym głosem w Niedzielę Zmartwychwstania. W centrum radości paschalnej znajduje się Jezus Chrystus Zmartwychwstały.

Z okazji tych radosnych Świąt życzę Wam i Waszym Rodzinom, Drodzy Rodacy, zdrowia, Bożej łaski na każdy dzień oraz głębokiej radości płynącej z wiary w Chrystusa Zmartwychwstałego.

Dziękuję Wam, Drodzy Kapłani, Osoby Życia Konsekwowanego, którzy tak ofiarnie poświęcają się na rzecz naszych Rodaków, za wszelkie Wasze dobro duchowe, a często również materialne.

Pochylam się z pasterską troską nad chorymi, cierpiącymi i bezrobotnymi. Zaufajcie Chrystusowi Zmartwychwstałemu!

Powierzam Was wszystkich opiece Maryi, Matki Jezusa i Matki Kościoła. Ona jest Matką Jezusa Zmartwychwstałego, a tym samym Matką naszej nadziei w drodze do naszego zmartwychwstania w chwale. Do Niej wołajmy w tych dniach świątecznej radości: „Maryjo, Twoja wiara (...) nawet w ciemności Wielkiej Soboty była pewnością nadziei, gdy szłaś ku porankowi Wielkiej Nocy. Radość zmartwychwstania dotknęła Twego serca i złączyła Cię w nowy sposób z uczniami, którzy mieli stać się rodziną Jezusa przez wiarę. (...) Dlatego naucz nas wierzyć, żywić nadzieję, kochać wraz z Tobą. Wskaż nam drogę do Jezusowego Królestwa! Gwiazdo Morza, świeć nad nami i bądź przewodniczką na naszej drodze!” (Spe salvi, nr 50).

Wypraszając u Boga, za wstawiennictwem Maryi, obfitych owoców pokoju i paschalnej radości, z serca Wam błogosławie

**+ Zygmunt Zimowski - Delegat KEP
ds. Duszpasterstwa Emigracji**

Z satyrycznej teki L.B.

ŚWIĘCONE

- TUSK NIE CHCE WIĘCEJ
STYSZEC O ŚWIĘCONYM.
POWIEDZIAŁ PODOBNO, ŻE
WYSTARCZY MU TO, ŻE
JUŻ MUSIĄT POŚWIĘCIC
MISIĄKA...

(Rys. Leszek Biernacki)

Moc grobu

- Kto kamień nam odsunie? - martwiły się dwie Marie.
- Czy straż pozwoli odwinąć Jezusa złożonego w płótnie?
Każda dzban oleju zabrała na ramię -
Spieszyły do grobu strwożone i smutne.

Przy grobie dziwna cisza na drzewach wisiła...
Czyżby straż posnęła? - już nie było warty.
I świt ziemię już budził... wtem Maria zadrżała:
W zatłoczonej skalnej grotcie jaśniał grób otwarty.

- Ktoś zabrał nam Pana! - zawołała błada;
Ręce jej opadły, dzban stoczył się z ramienia.
Drżącą ręką chustę poczęła nakładać
I ruszyła co tchu po śliskich kamieniach.

- Pobiegnę do Piotra! Poradzi coś może...
- Nie możemy nawet opłakiwać Boga.
Prędzej, byle prędzej, bo już błędną zorzę;
Dech w piersi zapiera, brakuje sił w nogach.

Piotr z Janem już wstali - radzili coś przy stole,
Gdy głos Marii ich wyrwał z tego zamyslenia.
Co tchu wyskoczyli w koszulach na pole:
- Tam, do grobu Pana! - wołała Magdalena.

Przez zroszone pola biegli jak szaleni,
A nogi ich niosły niczym lot sokoła.
Stanęli u grobu niemi, zadziwieni...
Z grobu biło życie. - Zmartwychwstał! - Piotr wołał.

A twarz Jego jak niebo przemieniona męką
Jaśnieje ponad zorzę porannej jutrzienki.
I choć Matce Jego serce z bólu pękło
Poniósł krzyż do końca... - dzięki Chryste! Dzięki!

Za to żeś zmartwychwstał, odkupił mnie Ojcu,
Podźwignął ku niebu z mej ziemskiej słabości.
Ukazał sens cierpienia konaniem w Ogrójcu,
Krzyż uczynił znakiem mej ludzkiej godności.

Że na poranek mojego zmartwychwstania czekasz,
Że mimo upadków Ojciec mnie miłuje,
Że nade mną się chylisz jak troskliwy lekarz
I bym mógł powrócić znów mi dzień darujesz.

Toteż niech moc grobu tak dzisiaj się udzieli
Mnie, ojczyźnie naszej, wszystkim ludziom bliskim,
By każdy poczuł Boga, jak się nad nim chyli.
W ten radosny poranek daj zmartwychwstać wszystkim.

Zbigniew Szczębara

LITURGIA SŁOWA

NIEDZIELA ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 10,34a. 37-43

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Gdy Piotr przybył do domu centuriona w Cezarei, przemówił: „Wiecie, co się działo w całej Judei, poczynawszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan. Znaście sprawę Jezusa z Nazaretu, którego Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą. Dlatego, że Bóg był z Nim, przeszedł On dobrze czyniąc i uzdrawiając wszystkich, którzy byli pod władzą diabła. A my jesteśmy świadkami wszystkiego, co działo się w ziemi żydowskiej i w Jerozolimie. Jego to zabili, zawiesiwszy na drzewie. Bóg wskrzesił Go trzeciego dnia i pozwolił Mu ukazać się nie całemu ludowi, ale nam, wybranym uprzednio przez Boga na świadków, którzyśmy z Nim jedli i pili po Jego zmartwychwstaniu. On nam rozkazał ogłosić ludowi i dać świadectwo, że Bóg ustanowił Go sędzią żywych i umarłych. Wszyscy prorocy świadczą o tym, że każdy, kto w Niego wierzy, w Jego imię otrzymuje odpuszczenie grzechów.

DRUGIE CZYTANIE

Kol 3,1-4

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Kolosan

Bracia: Jeśliście razem z Chrystusem powstałi z martwych, szukajcie tego, co w górze, gdzie przebywa Chrystus zasiadając po prawicy Boga. Dążcie do tego, co w górze, nie do tego, co na ziemi. Umarliście bowiem i wasze życie ukryte jest z Chrystusem w Bogu. Gdy się ukaze Chrystus, nasze życie, wtedy i wy razem z Nim ukazecie się w chwale.

LITURGIA SŁOWA

II NIEDZIELA WIELKANOCNA - MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

PIERWSZE CZYTANIE

Dz 4,32-35

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Jeden duch i jedno serce ożywiały wszystkich wierzących. Żaden nie nazwał swoim tego, co posiadał, ale wszystko mieli wspólne. Apostołowie z wielką mocą świadczyli o zmartwychwstaniu Pana Jezusa, a wszyscy mieli wielką łaskę. Nikt z nich nie cierpiał niedostatku, bo właściciele pól albo domów sprzedawali je i przynosili pieniądze ze sprzedaży, i składali je u stóp apostołów. Każdemu też rozdzielano według potrzeby.

DRUGIE CZYTANIE

J 5,1-6

Czytanie z Pierwszego listu św. Jana Apostoła

Najmilsi: Każdy, kto wierzy, że Jezus jest Mesjaszem, z Boga się narodził i każdy miłujący Tego, który dał życie, miłuje również tego, który życie od Niego otrzymał. Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy miłujemy Boga i wypełniamy Jego przykazania, albowiem miłość względem Boga polega na spełnianiu Jego przykazań, a przykazania Jego nie są ciężkie. Wszystko bowiem, co z Boga zrodzone, zwycięża świat, tym właśnie zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza wiara. A kto zwycięża świat, jeśli nie ten, kto wierzy, że Jezus jest Synem Bożym? Jezus Chrystus jest Tym, który przyszedł przez wodę i krew, i Ducha, nie tylko w wodzie, lecz w wodzie i we krwi. Duch daje świadectwo: bo Duch jest prawdą.

EWANGELIA

J 20,19-31

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Było to wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia. Tam, gdzie przebywali uczniowie drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami. Jezus wszedł, stanął pośrodku i rzekł do nich: „Pokój wam!” A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie ujrzawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszczacie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”. Ale Tomasz, jeden z Dwunastu, zwany Didymos, nie był razem z nimi, kiedy przyszedł Jezus. Inni więc uczniowie mówili do

EWANGELIA

J 20,1-9

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Pierwszego dnia po szabacie, wczesnym rankiem, gdy jeszcze było ciemno, Maria Magdalena udała się do grobu i zobaczyła kamień odsunięty od grobu. Pobiegła więc i przybyła do Szymona Piotra i do drugiego ucznia, którego Jezus miłował, i rzekła do nich: „Zabrano Pana z grobu i nie wiemy, gdzie Go położono”. Wszedł więc Piotr i ów drugi uczeń, i szli do grobu. Biegli oni obydwoj raz, lecz ów drugi uczeń wyprzedził Piotra i przybył pierwszy do grobu. A kiedy się nachylił, zobaczył leżące płótna, jednakże nie wszedł do środka. Nadszedł potem także Szymon Piotr, idący za nim. Wszedł on do wnętrza grobu i ujrzał leżące płótna oraz chustę, która była na jego głowie, leżącą nie razem z płótnami, ale oddzielnie zwinętą na jednym miejscu. Wtedy wszedł do wnętrza także i ów drugi uczeń, który przybył pierwszy do grobu. Ujrzał i uwierzył. Dotąd bowiem nie rozumieli jeszcze Pisma, które mówi, że On ma powstać z martwych.

niego: „Widzieliśmy Pana!” Ale on rzekł do nich: „Jeżeli na rękach Jego nie zobaczę śladu gwoździ i nie włożę palca mego w miejsce gwoździ, i nie włożę ręki mojej do boku Jego, nie uwierzę”. A po ośmiu dniach, kiedy uczniowie Jego byli znowu wewnątrz domu i Tomasz z nimi, Jezus przyszedł mimo drzwi zamkniętych, stanął pośrodku i rzekł: „Pokój wam!” Następnie rzekł do Tomasza: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włoż ją do mego boku, i nie bądź niedowiakiem, lecz wierzącym”. Tomasz Mu odpowiedział: „Pan mój i Bóg mój!” Powiedział mu Jezus: „Uwierzyłeś, bo Mnie

ujrzałeś; błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. I wiele innych znaków, których nie zapisano w tej księdze, uczynił Jezus wobec uczniów. Te zaś zapisano, abyście uwierzyli, że Jezus jest Mesjaszem, Synem Bożym, i abyście wierząc mieli życie w imię Jego.

Dlaczego Wielkanoc jest świętem „ruchomym”?

Ks. prof. dr hab. Piotr Szczur

W związku z obchodami Świąt Wielkanocnych niejednokrotnie stawiamy sobie pytanie: dlaczego data świętowania Wielkanocy jest zmienna? Przecież różne uroczystości kościelne, np. Boże Narodzenie, święto Trzech Króli, Ofiarowanie Pańskie, czy święta świętych mają konkretną, niezmienną datę świętowania.

Wielkanoc (Paschę) obchodzono od pierwszych lat istnienia Kościoła (taki stan rzeczy zdaje się poświadczać św. Paweł - por. 1 Kor 5, 7-8), jednak pierwsze teksty źródłowe potwierdzające tę praktykę pochodzą dopiero z połowy II wieku. Najstarszymi świadectwami obchodów Wielkanocy są tzw. *Listy Apostolskie*, pochodzące z ok. 150 r. (rozdz. 15-18) oraz *Homilia Paschalna* wygłoszona przez biskupa Melitona z Sardes (ok. 166-180). Innym świadectwem są wypowiedzi papieży: Aniceta (zm. 166) i Wiktora (zm. 198) w związku ze sporem o datę świętowania Wielkanocy, jaki w tym czasie powstał między Kościołem rzymskim a Kościołami Azji Mniejszej.

Co chodziło w tym sporze? Otóż Kościoły małoazjatyckie świętowały Wielkanoc dokładnie w dniu ukrzyżowania Chrystusa - dnia 14 miesiąca nisan (babilońska nazwa miesiąca księżycowego, który zaczynał się od pierwszego nowiu księżyca po wiosennym zrównaniu dnia z nocą; marzec - kwiecień), bez względu na to, jaki wówczas wypadał dzień tygodnia. Biskupi azjatyccy uzasadniali swój zwyczaj tradycją apostołską, gdyż św. Jan w swej Ewangelii przekazuje informację, że Chrystus został ukrzyżowany „przed Świętem Paschy” (J 13, 1), którą Żydzi obchodzili 15 dnia miesiąca nisan (gdy miała miejsce pierwsza wiosenna pełnia księżyca), czyli zmarł dnia 14 nisan. Wybór tej daty związany był z samą nazwą obchodu liturgicznego - Paschy, której nazwę błędnie wyprowadzano od greckiego słowa *paschein*, które znaczy „cierpieć”. Stąd też dzień śmierci Chrystusa był - według biskupów małoazjatyckich - najbardziej stosownym dniem, by obchodzić Paschę. Natomiast Kościół Rzymski świętował Paschę w niedzielę po dniu 14 nisan, akcentując tym samym zmartwychwstanie, a nie cierpienie Chrystusa, oraz argumentując, że tylko niedziela jest odpowiednim dniem do obchodzenia Paschy. Dodatkowo sprawę komplikowały obliczenia pierwszej wiosennej pełni księżyca (lunarna rachuba czasu), od której uzależniona była data świętowania Paschy, i synchronizowanie jej z solarną ra-

chubą czasu, na której opierał się obowiązujący w Cesarstwie Rzymskim kalendarz juliański (opracowany przez astronoma Sosigenesa na zlecenie Juliusza Cezara), przez co powstawały różnice w wyznaczanych datach. Z tego względu sprawą tą zajęli się biskupi Rzymu (zwłaszcza Anicet i Wiktor), którzy usiłowali wprowadzić w całym Kościele tradycję rzymską. Niestety, podejmowane przez nich wysiłki nie przynosiły żadnych konstruktywnych rozwiązań. Kwestię daty świętowania Wielkanocy podjął synod w Arles (w 314 r.), który w pierwszym kanonie nakazał, aby wszyscy obchodzili Wielkanoc w tym samym dniu, tj. w niedzielę. Jednak nakaz ten nie został wcielony w życie. Przełomową rolę w tej sprawie odegrał pierwszy Sobór Powszechny zwołany do Nicei w roku 325. Ojcowie Soboru ustalili, że wszystkie Kościoły powinny obchodzić Paschę w tym samym dniu, gdyż dotychczasowy brak jedności w tym względzie wprowadza wielkie zamieszanie, bowiem gdy niektóre Kościoły rozpoczynały święta Wielkanocne, inne zachowywały jeszcze post. Ustalono też, aby w całym Kościele stosować aleksandryjski komput paschalny (w tym czasie Aleksandria była jednym z najśłynniejszych ośrodków naukowych). Ponadto, zgodnie z tradycją rzymską, ustalono, że Pascha powinna być obchodzona w niedzielę, konkretnie w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, jednak nie wcześniej jak dnia 22 marca i nie później jak 25 kwietnia. Datę Wielkanocy miał ustalać Kościół Aleksandryjski, zaś biskupi Aleksandrii, w tzw. listach wielkanocnych, mieli o niej informować innych biskupów.

Jednak stosowany w tym czasie kalendarz juliański niezupełnie zgadzał się z czasem astronomicznym. Był on dłuższy od roku słonecznego o nieco ponad 11 minut. Z tej pozornie niewielkiej różnicy w ciągu 128 lat powstawał jeden pełny dzień. Powodowało to rozbieżności między rokiem astronomicznym i kalendarzowym.

Dokończenie na str. 12

Życie Kościoła

Paryż

Francuskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych chce w większym zakresie brać pod uwagę rolę religii w wydarzeniach zachodzących na świecie. W ramach reformy struktur ministerstwa ma zostać stworzone biuro planowania, którego zadaniem będzie analiza przemian na scenie międzynarodowej, mająca na celu stworzenie władzom francuskim możliwości prowadzenia „dyplomacji przewencyjnej” i roli mediacyjnej. W skład biura wejdzie m.in. komórka religijna, złożona ze specjalistów z kręgów naukowych i dyplomatów. Szef francuskiej dyplomacji Bernard Kouchner zdecydował się na ten krok dlatego, iż zauważył zanikanie wśród pracowników ministerstwa wrażliwości na czynnik religijny w kształtowaniu sytuacji międzynarodowej.

Dialog z biskupem - to jedna z propozycji wysuniętych we Francji w reakcji na polemiki wokół wypowiedzi Benedykta XVI dotyczącej zarażenia się wirusem HIV. Kilku biskupów zaproponowało społeczeństwu bezpośredni dialog. W liście pasterskim bp Jean-Paul Matthieu z Saint-Dié zachęca wszystkich mieszkańców diecezji, „którzy mają coś do powiedzenia Kościołowi”, aby pisali listy bezpośrednio do niego. Bp Matthieu zapewnia, że będzie te listy czytał i odpowie na nie publicznie. Podobną propozycję złożył bp Dagens z Angoulême. Na stronie internetowej diecezji wzywa on do „słuchania, zrozumienia i dialogu”, ponieważ „Chrystus nie przyszedł, aby sądzić, ale by zbawić”. Bp Dagens również jest gotów odpowiadać na e-maile wszystkich internautów, pragnących lepiej poznać stanowisko Kościoła i zrozumieć prawdziwe intencje wypowiedzi Benedykta XVI.

Warszawa

Okna Życia - miejsca, gdzie matki mogą bezpiecznie zostawić nowo narodzone dzieci, zachowując anonimowość, powstają w całej Polsce. Najwięcej z nich zostało uroczystie otwartych w Dzień Świętości Życia. W ich powstawanie angażują się diecezjalne Caritas, żeńskie zgromadzenia zakonne, duszpasterstwa rodzin i miejscowe ośrodki adopcyjne. Ideą Okien Życia jest stworzenie alternatywy dla kobiet, które nie mogą zaopiekować się swoim nowo narodzonym dzieckiem, pozbawione są wsparcia bliskich, pieniędzy lub są przekonane, że nie potrafią być matkami, aby mogły zostawić dziecko, które zostanie przekazane do adopcji. W jego wnętrzu jest miejsce na pozostawienie niemowlęcia. Matka pozostawiająca dziecko zachowuje anonimowość i nie jest poszukiwana przez sąd. Natomiast dziecko bezzwłocznie trafia do szpitala na oddział noworodków, gdzie przechodzi badania, a o jego dalszym losie decydują sąd i ośrodki adopcyjne.

z Kraju

Prezydent Kaczyński wybiera się 5 kwietnia do Pragi na szczyt UE - USA z udziałem Baracka Obamy. Jak zwykle dominują dywagacje, czy prezydent i premier polecą razem, czy osobno?

Tymczasem Trybunał Konstytucyjny odłożył na później wyrok w sprawie „szczytowych” kompetencji prezydenta i premiera. Tusk zwrócił się o orzeczenie i wyjaśnienie, kto ma prawo i kompetencje wyjeżdżania na międzynarodowe szczyty i kierowania polską delegacją.

Pierwsze „europejskie” sondaże. Wg CBOS na wybory do PE wybiera się 39% ankietowanych Polaków, 29% ma zamiar pozostać w domu, 32% nie jest jeszcze zdecydowanych. Z tych, którzy deklarują chęć pójścia na wybory, 40% zamierza głosować na kandydatów PO, 17% na PiS, 10% na SLD i 5% na PSL. 21% nie wie jeszcze, na kogo odda głos.

Prezydent wręczył Ordery Odrodzenia Polski i Złote Krzyże Zasługi grupie kobiet, które za swoją działalność niepodległościową w okresie PRL były więzione i internowane.

Książka 24-letniego historyka Pawła Zyzaka na temat Wałęsy wywołała prawdziwą burzę. Zyzak jest co prawda zatrudniony na pół roku w IPN i zajmuje się robieniem kserokopii, ale jego praca powstała na UJ i została wydana przez „Arcana”. Nie przeszkadza to temu, że zaatakowano z tej okazji IPN. Wałęsa oburzył się za napisanie o rzekomym nieślubnym dziecku i kilku aktach chuligaństwa z czasów młodości. Zagroził bojkotem uroczystości, oddaniem nagród i emigracją z kraju. Premier Tusk wsparł go groźbą odebrania pieniędzy IPN (na etat dla Zyzaka?). Kwaśniewski od razu radzi przejść od słów do czynów i zlikwidować IPN. Pomysł wspiera SLD i marszałek Sejmu Komorowski, Mazowiecki oraz niezawodni w takich sprawach Niesiołowski i Palikot. Kował zwinął, Cygana powiesili...

W Gdańsku odbyła się konferencja z okazji 20 rocznicy „okrągłego stołu”. Wałęsa się jednak pojawił, a zebrani uczestnicy dawnych obrad przy tym meblu urządzili mu owację. Warto się jednak zastanowić, że gdyby nie zawarty wówczas układ, prawda o latach PRL byłaby już ujawniona. Poza tym z wypowiedzi uczestników można wnosić, że odnowiono tu przymierze, czy też zmowę skrywania prawdy o agentach PRL.

Sporo szumu wywołała informacja o tym, że eurorealistyczna partia Libertas będzie miała w Polsce pieniądze na kampanię wyborczą do europarlamentu. Może to chodzić o kredyt, który byłby poręczony przez twórcę Libertasu - Irlandczyka Ganleya. PO gotowa jest zmieniać prawo, by uniemożliwić takie po-

sunięcie, a PiS krytykuje związanych z partią narodowych działaczy za przyjmowanie zagranicznych pieniędzy. Chyba trochę boją się konkurencji...

W Warszawie rozpoczął się proces, jaki 18 dyplomatom i dziennikarzom wytoczył prezes organizacji polonijnych Ameryki Łacińskiej (USOPAL) Jan Kobyłański o ochronę swojego dobrego imienia. Pozwani nazywają to farsą, ale warto przypomnieć, że Kobyłańskiego oskarżano o szmclownictwo, antysemityzm, niejasne interesy z dyktatorami. Do tej pory stawiane mu zarzuty okazywały się zwykłą medialną nagonką.

Historia senatora PO Misiaka ma ciąg dalszy. Poza szkoleniami stoczniovców, jego firma miała także kontrakty z państwową Poczta. Okazuje się, że w ślady senatora poszedł też poseł PO, który pracował w komisji ds. kolejnictwa i wygrywał kontrakty na sprzątanie wagonów. PKP czy wiceminister ds. środowiska także z tej samej partii.

Tusk opuścił strukturę Platformy w Sopocie i przepisał się do oddziału gdańskiego. Sopočka PO, wbrew Tuskowi, popiera nadal podejrzanego o korupcję prezydenta miasta Karnowskiego.

PiS ujawnił biznesmenów w swoich szeregach. Interesy prowadzi 19 posłów i 10 senatorów Prawa i Sprawiedliwości. Z inicjatywą tego typu wyszła PO, ale teraz kierownictwo tej partii odsyła do deklaracji majątkowych swoich parlamentarzystów.

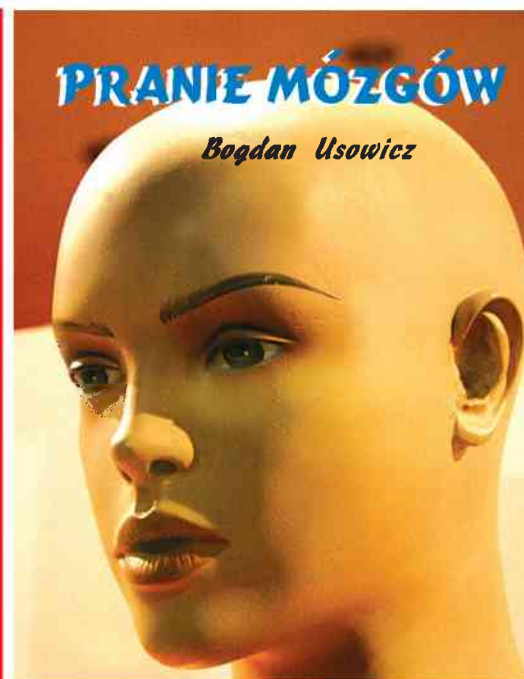
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odebrał dotację dla Fundacji im. Brata Alberta na pracę z dziećmi autystycznymi i zespołem Downa. Fundacją kieruje ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski. Wniosek o dotację nie różnił się od poprzednich, a żaden urzędnik PFRON nie prosił o jego uzupełnienie. Zemsta za lustrację? Swoją drogą o Rydzyk też doświadczył tego, że łaska państwa na pstrym koniu jeździ...

Z ciekawą inicjatywą wyszło stowarzyszenie „Twoja sprawa”, które chce bojkotować placówki „Ruch”, gdzie eksponuje się pornograficzne wydawnictwa.

Kolejny „trafiony”. Agentem SB o pseudonimie „Astor” okazał się znany z radia dziennikarz i uczestnik kabaretów Masztalski, czyli Aleksander Trzaska.

W archiwach IPN znalazły się dokumenty, że SB traktowało jako Kontakt Operacyjny ks. Henryka Jankowskiego z Gdańska. Trzeba tu jednak wyjaśnić, że KO to nie TW (tajny współpracownik) i mogło to chodzić o wykorzystywanie np. zbytniego gadulstwa do uzyskiwania cennych dla SB informacji.

Rosyjski Gazprom chce, by Polska za kontraktowała na najbliższe lata 10 miliardów sześciennych gazu, zamiast planowanych 7,5 miliarda. Plan jest sprytny, bo taka ilość gazu spowodowałaby, że budowa gazoportu, który dywersyfikowałby dostawy, nie ma sensu.

Wiosna w tym roku przychodzi bardzo wolno. Jakby na przykład przepowiadaczom przy-

szłości, wieszczącym epokę globalnego ocieplenia klimatu. Zima też była, jak przystoi tej porze roku, zimna.

Być może dzięki temu schłodziły się też i niektóre umysły przepełnione ekologicznymi zakłębieniami. Tymczasem powoli przyzwyczailiśmy się do alarmistycznych artykułów na temat ocieplenia klimatu Ziemi. Na „walkę z ociepleniem” wyasygnowano ogromne kwoty; niektórzy zrobili sobie nawet z tego tematu źródło stałych dochodów, inni wspinali się na szczyty światowej polityki (Al Gore). Ocieplenie stało się tematem na tyle modnym, że nie wypadało zajmować innego stanowiska i stało się ono wręcz elementem politycznej poprawności. Wśród „przytakiwaczy” znaleźli się prezydenci, premierzy, komisarze, a nawet głowy koronowane. Czym kończą się próby przeciwstawienia się temu trendowi, boleśnie przekonał się np. prezydent Czech Vaclav Klaus, który ze swoją książką poszedł „pod prąd” ogólnej mody i został okrzyknięty niemal „światowym szkodnikiem”.

Poza Klausem znalazło się też kilku innych Don Kichotów, którzy wyruszyli na walkę z wiatrakami. Teza o ociepleniu klimatu od początku dość brzydko pachniała. Jej popularność można było tłumaczyć w rozmaity sposób. Od radości ze znalezienia wspólnej idei i spoiwa dla całej ludzkości, przez drenowanie pieniędzy z budżetów na „walkę z ociepleniem”, po powstanie „cieplarnianych” biznesów. Tymczasem wszystko wskazuje na to, że „postępowi” wyznawcy „religii klimatycznej” mogą się na niej przejechać. Odrąbiono właśnie odwrót. Najpierw pojawiły się artykułiki o tym, że polarne misie, które miały wkrótce podzielić los mamutów, mają się całkiem dobrze, a teraz nagłośniono badania i opinie, które twierdzą, że ocieplenia nie ma. Sygnał wydaje się wyraźny. Warto zapytać tylko, dlaczego tylu ludzi dawało z siebie przez długie miesiące i lata robić idiotów?

Przejdźmy jednak do wiadomości dla zwolenników ocieplenia wręcz fatalnych. Poważne media donoszą oto, że część naukowców uważa, że trend globalnego ocieplenia został zahamowany lub nawet uległ odwróceniu. Dają tu pewnie szansę wycofania się z honorem „pożytecznym idiotom”, którzy mogą jeszcze ewentualnie ogłosić, że to sukces ich działań. Przywołuje się tu opinie Roya Spencera, klimatologa pracującego wcześniej dla NASA, który przeanalizował dane z ostatnich pięciu lat i stwierdził, że... globalny poziom temperatur spada: „Globalne ocieplenie miało oznaczać więcej huraganów, tymczasem od roku 2005 Stany Zjednoczone zaatakował tylko jeden większy huragan”. Według badań, które przeprowadził Ryan Maue z Uniwersytetu Florydy, światowa aktywność obejmująca zarówno tajfuny, jak i huragany spadła do najniższego poziomu od 30 lat. Na tym jeszcze nie koniec, bo naukowcy Instytutu Nauk Morskich Leibniza i Instytutu Meteorologii Maxa Plancka z Niemiec oraz Uniwersytetu Wisconsin uważają, że „proces globalnego ocieplenia ulegnie spowolnieniu, lub nawet odwróceniu, w okresie najbliższych 10-20 lat”.

Jeszcze dane dotyczące topnienia lodu w Arktyce. Okazuje się, że „procentowo pokrywa lodowa zwiększyła się znacząco po raz pierwszy od 1979 roku. W ostatniej dekadzie również populacja niedźwiedzi uległa zwiększeniu - był to wzrost o 25 procent. W Arktyce jest ich teraz 15 tysięcy, podczas gdy 10 lat temu było ich 3 tysiące mniej”. Jedyne, co się naprawdę topi, to obowiązująca dotąd... katastroficzna wizja naszej przyszłości.

Naukowcy idą jednak dalej: „Ostatnia fala globalnego ocieplenia, która rozpoczęła się w 1977 roku, jest zakończona, a Ziemia weszła w nową fazę globalnego ochłodzenia” - mówi Don Easterbrook, profesor geologii z Uniwersytetu Zachodniego Waszyngtonu. „Nowe dane dotyczące aktywności solarnej wskazują na niezwykle brak plam na Słońcu i zmian w jego polu magnetycznym...”

Ciąg dalszy na str. 9

ze świata

Prezydent Kaczyński zarzucił rządowi, że poniósł klęskę dyplomatyczną. Chodzi o brak naszych przedstawicieli na obradach G-20 w Wielkiej Brytanii, choć wszystkie statystyki pokazują, że Polska należy do grupy 20 najbardziej rozwiniętych gospodarczo krajów świata.

Upadł rząd czeski Topolanka, który złożył już dymisję na ręce prezydenta Klause. Komplikuje to i osłabia czeską prezydenturę w UE. Na razie Wygląda jednak na to, że Topolankę będzie nadal pełnił funkcję szefa rządu.

Węgry będą miały nowego premiera. Łapanka na to stanowisko trwała kilka dni, a opozycja z Fidesz starannie unikała współodpowiedzialności. Od urzędu odstrasza fatalny stan gospodarki. Gyrcsanego zastąpi ostatecznie obecny minister gospodarki Gordon Bajani.

Wybory w Czarnogórze wygrała Koalicja na rzecz Europejskiej Czarnogóry obecnego premiera Djukanovicia. Czarnogóra odłączyła się w roku 2006 od Serbii, uważając, że skróci to jej drogę do UE.

Prezydent Ukrainy Juszczenko zaproponował „moratorium” na wszystkie konflikty polityczne na czas kryzysu ekonomicznego.

Wielka Brytania oddała Amerykanom kontrolę nad iracką prowincją Basyr. Jest to kolejny etap wycofywania się Brytyjczyków z Iraku. Zamierzają oni jednak zwiększyć swoją wojskową obecność w Afganistanie.

Forza Italia i Sojusz Narodowy połączyły się w Lud Wolności. Na czele nowej partii włoskiej stanął premier tego kraju Berlusconi.

W Lahon w Pakistanie terroryści opanowali szkołę policyjną. Atak sił specjalnych i jej odbijanie trwało 8 godzin. Liczbę zabitych i rannych ocenia się na ponad 100.

W Madrycie wyszło na ulice pół miliona ludzi, by zaprotestować przeciw proaborcyjnej polityce rządu Zapatero. Socjaliści wprowadzają aborcję na życzenie.

Wybory lokalne w Turcji zakończyły się sukcesem rządzącej Partii Sprawiedliwości i Rozwoju premiera Erdogana.

Rząd Bułgarii przyjął wzorem Francji zakaz noszenia w szkołach „ostentacyjnych symboli religijnych”. Uznano za nie - duże krzyże i islamskie chusty. Mniejszość islamska w Bułgarii wynosi około 12% społeczeństwa.

U wybrzeży Somalii znowu porwana statek z Polakami. Jednostka „Bow Asir” należy do armatora z Norwegii, a w załodze było 5 polskich marynarzy.

Polski kapitan sił ONZ w Libanie (UNILEF) zabił i wpadł w ręce Hezbollahu.

Radek Sikorski chyba nie zarzucił myśli o posadzie sekretarza generalnego NATO, choć w notowaniach wyżej stoi duński premier Rasmussen. Sikorski zgłosił projekt przyjęcia do NATO... Rosji, czym zaskoczył nawet polskich dyplomatów. Zapewne chodzi o to, że nasz minister chce oddać w ten sposób stawiany mu na Zachodzie zarzut rzekomej antyrosyjskości.

Rosja tworzy specjalną grupę wojsk do ochrony interesów w Arktyce. Moskwa rozszerzyła swoją strefę Arktyki bez zgody innych kandydatów do podziału tych terenów, czyli USA, Kanady, Danii i Norwegii.

Rosyjski Gazprom nazwał porozumienie Kijowa i UE o modernizacji ukraińskich linii przesyłowych gazu „nieodpowiedzialnym i nieprzyjaznym” krokiem wobec Rosji.

27-letni sierżant US Army został skazany na 35 lat więzienia za zabójstwo 4 irackich więźniów.

Zaproszenie prezydenta Obamy na katolicki Uniwersytet Notre Dame wywołało falę protestów katolickiego duchowieństwa. Obama otrzymał tytuł doktora h.c. prawa, ale wątpliwości budzi jego polityka proaborcyjna...

U wybrzeży Libii zatонуły dwa statki z emigrantami, którzy usiłowali przedostać się z Afryki do Włoch. Mówi się o kilkuset zaginionych.

W Dubaju zamordowano byłego szefa czeczeńskich oddziałów specjalnych GRU (złożonych z prorosyjskich Czeczenów). Był on politycznym rywalem obecnego prezydenta Kadyrowa.

Samobójstwo popełnił wicekonsul Rosji w Odessie. Sprawa jest dość tajemnicza, bo dyplomata zajmował się finansowaniem prorosyjskich ugrupowań na Ukrainie. Podejrzewa się, że mógł zdefraudować część pieniędzy.

Bank Światowy przewiduje, że rosyjski PKB spadnie w roku 2009 o około 4,5%.

Raport naukowców kanadyjskich twierdzi, że chińscy hakerzy zaatakowali w celach szpiegowskich komputery w 102 krajach świata. Pekin zaprzecza i wyraża oburzenie. Na liście kanadyjskiej nie ma Polski. Pewnie nie było czego kraść...

Na katolicki cmentarz w Montanie, tuż obok Pomnika Nienarodzonego Dziecka, spadł prywatny samolot właściciela największej sieci klinik aborcyjnych w USA. Zginęła załoga, milioner i jego rodzina.

Według sondażu zamówionego przez Komisję Europejską, jedna trzecia mieszkańców UE powyżej 15 roku życia pali papierosy. Największymi palaczami są Grecy (42%), Bułgarzy (39%) i Łotysze (37%). Najmniej palą Szwedzi (25%) i Słowenci (22%). W Polsce średnia wynosi 32%, w tym 4% przynajmniej raz w życiu palących się do palenia okazjonalnego.

Weselmy się nadzieją w Chrystusie Zmartwychwstałym!

*Słowo Delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji,
skierowane do Polonii świata - Poniedziałek Wielkanocny, 13 kwietnia 2009 r.*

**Drodzy Kapłani, pełniący posługę duszpasterską wśród Polonii,
Czcigodni Siostry i Bracia Zakonni, Umiłowani Rodacy!**

W tym dniu wspaniałym wszyscy się „weselmy”. W Poniedziałek Wielkanocny ta radość zostaje niejako przedłużona w ramach liturgicznej Oktawy. W tej atmosferze wdzięczności Bogu Ojcu za dar zmartwychwstania Jego Syna w mocy Ducha Świętego, pragnę skierować do Was słowa serdecznych pozdrowień i życzeń, połączonych z chwilą refleksji na temat wielkiego daru i zarazem zadania, jakim jest dla nas wszystkich paschalna radość. Chodzi o to, abyśmy nie zmarnowali paschalnej radości. Radość tę głosi dzisiejsza liturgia słowa oraz cały świąteczny blask i wystrój naszych kościołów. Ale orędzie paschalnej radości rozbrzmiewa nade wszystko w nas samych, którzy po czterdziestu dniach Wielkiego Postu i zaproszeniu Chrystusa do swoich serc, czujemy się szczególnie bliscy Bogu i bliscy sobie wzajemnie, zwłaszcza podczas świątecznej liturgii we wspólnocie Kościoła.

1. Radość w Zmartwychwstałym Panu

W centrum radości paschalnej znajduje się Jezus Chrystus Zmartwychwstały. Nie zawsze jednak uświadamiamy sobie do końca tę prawdę. Zdarza się bowiem, że dla kogoś Święta Wielkanocne są niemal zupełnie oderwane od osoby Jezusa. Wielu zatrzymuje się jakby w połowie drogi do prawdziwej wielkanocnej radości. W konsekwencji ich radość jest radością jedynie naturalną. Może i dobrą, i szlachetną, ale tylko naturalną. Bez Jezusa nie ma Świąt Wielkanocnych. Bez więzi z Jezusem Zmartwychwstałym nie jest możliwa radość paschalna. Święta Wielkanocne i zwyczaje z nimi związane - same z siebie - nie są w stanie komukolwiek dać prawdziwej radości, gdyż jest ona darem i owocem żywej więzi z Jezusem ukrzyżowanym i zmartwychwstałym. Oto dlaczego prawdziwa radość paschalna wciąż nie jest powszechnym doświadczeniem we współczesnym świecie.

Także w warunkach życia emigracyjnego można się przekonać, jak niełatwym zadaniem jest to, aby świąteczna pogoda ducha, pokój i radość wypływały nie z innego źródła, lecz z Serca Jezusa Zmartwychwstałego. Jedynie taka radość jest godna uroczystego wspomnienia największego wydarzenia w historii ludzkości - zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Ale,

Drodzy Bracia i Siostry, pomimo wielu trudności, z jakimi przychodzi nam się zmierzyć, bądźmy przekonani, że świąteczna radość może trwać i pozostać w naszych sercach przez naprawdę długi czas. Powrót do pracy, do codziennych zajęć i do tylu różnych spraw osobistych, rodzinnych i społecznych nie musi naruszać lub pozbawiać nas odnowionej przez Święta osobistej więzi z Jezusem. Co więcej, im bardziej niestabilne i zmienne wydają się okoliczności naszego codziennego życia, tym mocniej uświadamiamy sobie, jak bardzo potrzebujemy stałości, konsekwencji i wytrwałości w swej relacji wiary, nadziei i miłości do Jezusa Chrystusa Zmartwychwstałego.

Czyż nie o taką właśnie głęboką i trwałą więź chodziło samemu Jesusowi, gdy - jak słyszeliśmy w Ewangelii - zapowiedział, że pragnie spotkać się ze swoimi uczniami w Galilei? Tymi słowami Jezus zaznaczył, że pragnie być z uczniami tam, gdzie zwyczajnie miały miejsca ich wspólne spotkania. W ten sposób Jezus wskazał, że radośna nowina o Jego zmartwychwstaniu nie jest związana ani z określonym miejscem, ani z określonym czasem. Przeciwnie, jest to nowina, której radosną treścią trzeba żyć na co dzień, którą trzeba przenieść w to, co jest dla nas i dla naszych bliźnich zwyczajne, proste i codzienne.

2. Bądźmy świadkami Jezusa Zmartwychwstałego

Wiadomość o zmartwychwstaniu Jezusa została przez pierwszych uczniów przyjęta z radością i w tej radości przekazana innym. Ale w drugiej części dzisiejszej Ewangelii św. Mateusz dodaje, że nie wszyscy w taki sposób przyjęli wieść o zmartwychwstaniu Jezusa. Ci, którzy

wcześniej nie uwierzyli w Jego zbawcze posłannictwo, teraz nie uwierzyli również w Jego zmartwychwstanie. Ówcześni arcykapłani i starsi ludu, dowiedziawszy się od strażników o tym, co zaszło, nie poskąpili pieniędzy, aby rozpowszechnić swoją wersję wielkanocnych wydarzeń. Była to pierwsza w historii świadoma dezinformacja na temat Jezusowego zmartwychwstania. Od tamtej pory w różny sposób podważa się, neguje, a nawet zwalcza prawdę zarówno o tym, że Jezus był Synem Bożym, jak i o tym, że po śmierci powrócił do życia - nowego życia. Postawa niechęci czy wręcz wrogości już wtedy musiała kłaść się złowrogim cieniem na radości, jaką przeżywali uczniowie z powodu Jezusowego zmartwychwstania. Niestety, tak jest również i dzisiaj. Uznanie prawdy o zwycięstwie Chrystusa nad śmiercią wciąż stanowi dla wielu ludzi wielką próbę i wyzwanie. Bo dopiero na fundamencie wiary, a nie czysto historycznych argumentów, można uznać, że Jezus prawdziwie zmartwychwstał.

To właśnie Apostołowie i pierwsi uczniowie, natchnieni mocą i światłem Ducha Świętego, zdali sobie sprawę, że przynależć do Jezusa oznacza wiarę w Jego chwalebne zmartwychwstanie. Uświadomili sobie, że od prawdy o zmartwychwstaniu zależy wiarygodność Jezusowej nauki i sens całego posłannictwa Kościoła. Byli gotowi więc oddać życie za Jezusa ukrzyżowanego i zmartwychwstałego. Dlatego, jak słyszeliśmy w Czytaniu z Dziejów Apostolskich, św. Piotr w swoim pierwszym publicznym przemówieniu dał wyraz tej niezłomnej determinacji wiary, gdy z naciskiem stwierdził: „Tego Jezusa, którego przybiliście do krzyża i zabiliście, wskrzesił Bóg, a my wszyscy jesteśmy tego świadkami” (Dz. 2,32). Ci zatem, którzy w pierwszych dniach po zmartwychwstaniu Jezusa uwierzyli w to, co się stało, stali się tym samym świadkami tej niełatwej do zrozumienia i uznania prawdy.

3. Otwórzmy się na Boże miłosierdzie

Drodzy Bracia i Siostry. Jezus pragnie, aby także i dzisiaj świadectwo wiary w Jego zmartwychwstanie płynęło do świata z serc Jego umiłowanych uczniów. Każdy z nas przez dar przynależności do Jezusa jest powołany do dawania świadectwa o tym, co stało się dwa tysiące lat temu w Jerozolimie. Jezus pragnie mieć w nas swoich świadków. Pragnie, aby poprzez nasze słowa i czyny, zgodne z wyznawaną wiarą, Ewangelia, czyli Dobra Nowina o Jego zwycięstwie nad szatanem, grzechem i śmiercią, docierała do wszystkich ludzi. Tę wolę wyboru swoich uczniów na świadków Jezus potwierdził także w czasach nam współczesnych, gdy na szcze-

gólnego świadka swojego zmartwychwstania wybrał siostrę Faustynę Kowalską - dziś już wyniesioną na ołtarze jako świętą. Gdy Sługa Boży Jan Paweł II ogłaszał ją świętą, wskazał, że wszyscy ci, którzy - na wzór św. Faustyny - naprawdę uwierzą w Jezusa Zmartwychwstałego, staną się autentycznymi świadkami Jego nieskończonego miłosierdzia. Inaczej mówiąc, można głosić całą prawdę o Bożym Miłosierdziu jedynie wtedy, gdy uzna się prawdę o Jezusowym zmartwychwstaniu. To bowiem paschalne wydarzenie jest fundamentem nadziei, jaką poszczególny człowiek i cała ludzkość może i powinna złożyć w niezgłębionym Bożym Miłosierdziu.

Wzajemne powiązanie tajemnicy zmartwychwstania i tajemnicy miłosierdzia znalazło swój wyraz - zgodnie z wolą przekazaną siostrze Faustynie - w liturgii Kościoła. Właśnie w najbliższą II Niedzielę Wielkanocną będziemy przeżywali Niedzielę Miłosierdzia Bożego. Cieszę się, Najmilsi Bracia i Siostry, że wszędzie, gdzie mamy możliwość wspólnego spotkania, modlitwy i rozmowy, znajduję u Was żywą wiarę i świadectwo ufności w Boże miłosierdzie. Praktyka modlitwy do Jezusa Miłosiernego oraz czyny miłosierdzia okazywane bliźnim to niezwykle ważne w dzisiejszym świecie Wasze świadectwo wiary w Jezusa Zmartwychwstałego. Jest to świadectwo o Bogu, który jest Miłością, i który pragnie zwycięstwa miłosierdzia w życiu każdego człowieka i całej ludzkości. Bądźcie więc w dalszym ciągu Apostołami Bożego Miłosierdzia wszędzie tam, gdzie postawi Was Boża Opatrzność. Z coraz większą wiarą i miłością otwierajcie wasze serca i serca waszych bliźnich na nieprzebrane skarby Serca Jezusa Zmartwychwstałego, zwracając się do Niego słowami widniejącymi na Jego obrazach: Jezu, ufam Tobie!

Zwłaszcza Wy, Bracia i Siostry chorzy, cierpiący, samotni, starsi i opuszczeni; wszyscy strapieni i przygnębieni różnymi spotykającymi Was trudnościami; wszyscy, którzy w życiu osobistym, rodzinnym, zawodowym i społecznym doświadczacie ciężaru codziennego krzyża - w tych wielkanocnych dniach odnawiajcie w sobie ufność i zawierzenie Jezusowi. On z miłości do każdego z nas stał się człowiekiem, umarł na krzyżu i trzeciego dnia zmartwychwstał, a my wszyscy jesteśmy tego świadkami!

+ Bp Zygmunt Zimowski

Polskie tradycje

Śniadanie wielkanocne

Stół uroczyste nakrywamy białym Sobrusem i przybieramy zielonymi gałązkami. Na środku umieszczamy paschał rodzinny, baranka wielkanocnego oraz „święcone”.

Ojciec zapala paschał rodzinny, unosi go do góry i mówi:

O. Zmartwychwstał Pan prawdziwie. Alleluja.

W. Bogu niech będą dzięki. Alleluja.

O. Wysłuchajmy teraz słów Ewangelii wg św. Łukasza (24, 36-43):

„Gdy Apostołowie rozmawiali o tym, On sam stanął pośród nich i rzekł do nich: *Pokój wam!* Zatrwożonym i wylekłym zdawało się, że widzą ducha. Lecz On rzekł do nich: *Czemu jesteście zmieszani i dlaczego wątpliwości budzą się w waszych sercach? Popatrzcie na moje ręce i nogi: to Ja jestem. Dotknijcie się Mnie i przekonajcie: duch nie ma ciała ani kości, jak widzicie, że Ja mam.* Przy tych słowach pokazał im swoje ręce i nogi. Lecz gdy oni z radości jeszcze nie wierzyli i pełni byli zdumienia, rzekł do nich: *Macie tu coś do jedzenia?* Oni podali Mu kawałek pieczonej ryby. Wziął i jadł wobec nich.”

Oto Słowo Pańskie.

W. Chwała Tobie Chryste.

W. Ojciec nasz...

O. Boże, Ty w dniu dzisiejszym pokonałeś śmierć i otworzyłeś nam bramy wieczności przez Twojego Jednorodzonego Syna. Spraw, abyśmy wraz z Nim zasiedli do uczyty niebiańskiej w Twoim Królestwie. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

Dzielimy się święconym jajkiem, składając sobie życzenia. Następnie siadamy do stołu i spożywamy wielkanocne potrawy. Śniadanie kończymy modlitwą:

W. Za ten posiłek, za radość wielkanocną i miłość, która nas zespala, za ten Dzień, który nam Pan uczynił, niech będzie błogosławiony Bóg. Jemu chwała na wieki. Amen.

Ciąg dalszy ze str. 6-7

PRANIE MÓZGÓW

Obecna fala procesu globalnego ochłodzenia może być ostrzejsza aniżeli ta z lat 1945-1977” - dodaje. To zapewne furtka dla tych, którzy lubią się bać. Z tym, że zamiast ocieplenia, przyjdzie walczyć z... ochłodzeniem.

Ale naukowcy idą jeszcze dalej. Klimatolog Joe D'Aleo, z organizacji International Climate and Environmental Change Assessment Project, mówi, że „nowe dane wskazują, że od 50-70 lat globalna temperatura obniżyła się pomimo wzrostu emisji dwutlenku węgla. Dane sugerują, że w przyszłości Ziemię czeka globalne ochłodzenie, a nie ocieplenie”.

Z kolei magazyn „Whistleblower” dorzuca jeszcze trochę historii. Jak wynika z jego analizy, media w różnych okresach donosiły na zmianę bądź o ochłodzeniu, bądź o ociepleniu. W 1895 roku wybuchła panika na punkcie globalnego ochłodzenia. W 1920 roku donoszono już o czymś zupełnie przeciwnym - o globalnym ociepleniu, którego medialna passa trwała do 1975 roku, gdy znów nadeszło globalne ochłodzenie. W 1981 roku rozpoczęły się z kolei czasy globalnego ocieplenia na „bezprecedensową skalę”. Potwierdza to tylko fakt, że ludzie lubią rozmawiać o pogodzie i dzieje się tak niemal od zawsze. Lubią się także straszyć. Jednak jeszcze nigdy do tego typu kampanii nie angażowano takiej ilości „autorytetów” i pieniędzy, nie narzucano też całym państwom i kontynentom zachowań gospodarczych, nie stymulowano sztucznie rozwoju konkretnych technologii. Ocieplenie stało się poletkiem doświadczenia jakiegoś testu na sterowanie rodzajem ludzkim.

Jeszcze raz potwierdza się, że to, co uważa się za naukowe fakty, służy bardzo często jako „podkładka” dla tez polityków, którzy naukę wykorzystują do sterowania zachowaniami ludzi. O tym, że ocieplenie jest „lipą” mógł wywnioskować każdy myślący człowiek, który zaszła choćby tegorocznej zimy. Każdy średnio roztropny osobnik na wieść o ociepleniu musiał się tylko uśmiechnąć. Polskę pod koniec marca zaatakowały śnieżyce, mieliśmy wyjątkową zimę na Wyspach Brytyjskich i na południu Europy. Tymczasem w akcję „walki z ociepleniem” włączyli się politycy, dziennikarze, rozmaite organizacje pozarządowe. Teraz przyjdzie poszukać innego hobby?

Załamanie się nowej ideologii można powiązać albo z naturą, która pokazała, co potrafi, albo z... kryzysem gospodarczym. Zabawa w ocieplenie miała sens w okresie prosperity, napędzając rozwój nowych, „czystych” technologii, wywołując regulacje różnych dziedzin życia, wprowadzając nawet opodatkowanie czystego powietrza (krajowe kwoty limitów CO2), itp. W czasach gospodarczego kryzysu tego typu gry okazują się dla światowej gospodarki nie do udźwignięcia... Trąbka gra do odwrotu, kończy się „życie po życiu” b. wiceprezenta USA Ala Gore'a, a spora część różnych naukowców i polityków powinna się zaczerwienić. Tyle tylko, że można podejrzewać, iż ci naukowcy są „czerwoni” od dawna. Jeśli nie wypaliła próba nowej formy „socjalizmu klimatycznego”, znajdą sobie, niestety, jakiś socjalizm zastępczy.

Bogdan Usowicz

LA PAGE DES FRANCOPHONES

de Richard Zienkiewicz (riczienk@laposte.net)

BON ŒUF DE PÂQUES !

Dans de nombreuses civilisations, l'œuf est le symbole de la nature qui revient, de la vie qui renaît, de la résurrection, de la fertilité.

Chez les anciens Finlandais, c'est même d'un œuf que serait né le monde. Chez les Juifs, les œufs symbolisent le retour du printemps au moment où ils fêtent la Pâque. La tradition de peindre les œufs vient de la Perse antique. En Mésopotamie, en Égypte, dans la Grèce antique, on peignait déjà les œufs représentant parfois des divinités. Ovide et Pliny parlent aussi de la décoration des œufs à Rome. Naturellement, le christianisme a intégré l'œuf comme un des éléments symboliques de la fête de Pâques. On le trouve donc en bonne place parmi les plats traditionnels proposés ce jour-là. En Pologne, c'est même l'élément traditionnel principal. Il faut savoir que dès le IVe siècle, l'Église interdit la consommation des œufs durant toute la période du Carême. Pendant ce temps, ces œufs non consommés s'accumulent dans les réserves. Alors l'habitude est venue de les décorer, de les offrir en cadeau et de les consommer après les avoir fait bénir à l'église. Avec le temps, la décoration des œufs devient un art à part entière auquel s'adonnent les artistes renommés. On les peint, on y sert de bijoux pour la noblesse et la bourgeoisie. Les œufs ainsi décorés deviennent de véritables chefs d'œuvre qui n'ont plus de l'œuf que le nom. En Pologne, les plus anciens œufs qui ont été retrouvés pendant des fouilles archéologiques dans la région d'Opole datent du Xe siècle. Il s'agissait de *pisan-ki* dans l'acception originelle du terme, c'est-à-dire des œufs dessinés à la cire puis colorés comme on va le voir plus loin. C'est d'ailleurs dans tout le monde slave que l'on peint les œufs auxquels on prêtait des vertus thérapeutiques et le pouvoir d'éloigner les mauvais esprits. Les œufs de Pâques décorés ou peints font donc partie de la plus pure tradition populaire polonaise depuis au moins le Moyen-Âge. Selon la technique de décoration, ils

portent des noms différents. Il y a d'abord les *pisan-ki*. C'est certainement le nom le plus connu et il désigne généralement tous les œufs décorés, quelle que soit la technique mise en œuvre. Il vient du verbe *pisać* qui veut dire écrire, mais qui autrefois signifiait aussi dessiner. On dessine sur l'œuf à l'aide d'une fine pointe trempée dans de la cire liquide chaude, par exemple avec une aiguille ou avec la pointe d'une plume. Ensuite, on plonge les œufs dans un bain colorant. C'est ce type d'œufs qui a été découvert à Opole. Il y a les *kraszan-ki*, dont le nom vient du verbe *krasić* qui veut dire colorer. On fait cuire les œufs dans une décoction de plantes, ce qui leur donnera une couleur unie. Ainsi, des pelures d'oignon donnent une couleur brune ou bronze, la betterave donne une couleur qui va du rosé au rouge, les feuilles de pervenche donnent du vert, les fleurs de soucis du jaune, etc. Il y a aussi les *drapan-ki* ou *skrobanki*, des noms qui viennent de *drapać* et de *skrobać* qui veulent dire griffer, gratter. On gratte un œuf coloré avec un objet pointu pour réaliser un dessin artistique. Il y a aussi des techniques qui consistent à coller sur les œufs des pétales de fleurs, des papiers découpés, des morceaux de tissus colorés. Dans ce cas, selon les régions, on les appelle *oklejanki* ou *naklejanki*, ou encore *nalepianki*. Ces noms sont basés sur les verbes *kleić* et *lepić* qui veulent dire coller. Ces techniques étaient populaires dans la région de Cracovie et autour de Łowicz. En général, pour la décoration ou la peinture, on prend des œufs de poule, mais on peut aussi utiliser des œufs d'oie ou de canard. La décoration d'un œuf prenant du temps, on commençait le travail à l'avance, entre deux et trois semaines avant les fêtes, et il fallait que tout soit terminé le Vendredi Saint. Traditionnellement, seules les femmes avaient le droit de le faire, ➔

Grzegorz Sokołowski

Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie - Łagiewnikach

Jeszcze 15 lat temu o podkrakowskich Łagiewnikach mówiło się niewiele. Dziś przyjeżdżają tu miliony pielgrzymów, a szczególnie natężenie pątników następuje w okolicach Święta Bożego Miłosierdzia, które przypada w pierwszą niedzielę po Wielkanocy. ➔➔➔

➔ tandis qu'aucun homme ne pouvait entrer dans la pièce au risque de jeter un mauvais sort sur les œufs et d'apporter le malheur. Le dimanche de Pâques, la famille réunie autour de la table se partageait les œufs colorés qui avaient été bénis la veille avec les autres victuailles, et on se souhaitait des vœux pleins de bonheur, de joie, de chance, de santé et de prospérité. On continue toujours à le faire de nos jours. Afin de se prémunir des intempéries et des catastrophes, et de s'assurer de bonnes récoltes, on enterrait des œufs dans les champs et dans le potager. Des coquilles étaient jetées dans les vergers aux pieds des arbres fruitiers pour avoir de beaux fruits et éloigner les insectes nuisibles. Les animaux de la ferme recevaient aussi leur part. On frottait les vaches et les chevaux avec des œufs afin de leur donner un pelage brillant et de la force, et pour les préserver de la maladie, tandis que les poules recevaient à picorer des morceaux de coquilles pour qu'elles pondent mieux. De nos jours, la tradition des *pisan-ki* est toujours vivante dans les régions, alors que dans les villes on est plus enclin à acheter des œufs colorés en bois, juste pour la décoration afin de donner un air de fête à la table, où à laisser ses enfants faire le travail artistique. Néanmoins, au retour de la messe de Pâques, sous toutes les latitudes du monde, les Polonais vont s'asseoir encore une fois autour de la table pour se partager les œufs et la nourriture bénis en se souhaitant joyeusement « *Smacznego Jajka* » !

Trochę historii

W 1891 roku w klasztorze Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia zostaje założona fundacja księcia Lubomirskiego, która ma podjąć się opieki nad dziewczętami i kobietami potrzebującymi przede wszystkim pomocy moralnej. Wybudowana zostaje także kaplica klasztorna. Od tego momentu Siostry poświęcały się propagowaniu zaufania do miłosierdzia Bożego. Czyniły to wobec swoich podopiecznych, którym wpajano jednocześnie poczucie godności. Aby przygotować kobiety także do dalszego normalnego życia zakonnice uczyły je haftu, tkactwa, pracy w ogrodzie i wielu innych przydatnych umiejętności. Dom Miłosierdzia istniał do roku 1962, kiedy to władze państwowe zabroniły prowadzenia takiej działalności. Już w 1962 roku Siostry podjęły starania o odzyskanie ośrodka i zaczęły prowadzić opiekę nad młodzieżą. Natomiast w 1989 roku założono Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy z internatem i szkołami dla dziewcząt.

Nie byłoby w tej historii nic szczególnego, gdyby nie fakt, że w okresie międzywojennym w klasztorze tym zamieszkała i zmarła s. Faustyna Kowalska.

Św. Faustyna

Św. Faustyna urodziła się 25 sierpnia 1905 roku we wsi Głogowiec, w obecnym województwie wielkopolskim. W roku 1912 po raz pierwszy słyszy wewnętrzny głos zachęcający ją do doskonalszego życia. Nie wie jeszcze wtedy, jak wielkie zadania będą przed nią postawione. W wieku 20 lat wstępuje do Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia. Od tej pory przebywa w domach zakonnych w różnych miejscowościach. Z całego życia zakonnego (13 lat) najwięcej czasu s. Faustyna spędziła właśnie w Krakowie. 22 lutego 1931 roku s. Faustyna ma widzenia Pana Jezusa, który każe jej namalować obraz według podanego wzoru. Od tej pory czyni ona starania (nie bez wątpliwości) o namalowanie wizerunku Jezusa Miłosiernego. S. Faustyna chorowała na gruźlicę. Nie

obecnie były Jej także liczne cierpienia duchowe, których doświadczała ze względu na złożenie swego życia w ofierze za ludzi zagrożonych utratą zbawienia. Wszystkie objawienia oraz doświadczenia spisała w swoim *Dzienniczku*, który dziś zaliczany jest do kanonu literatury mistycznej. Siostra Faustyna zmarła w Krakowie 5 października 1938 roku. Jej beatyfikacja odbyła się w roku 1993, a w 2000 papież Jan Paweł II kanonizował s. Faustynę i ustanowił Święto Miłosierdzia Bożego.

Sanktuarium

Ciągle rosnąca liczba pielgrzymów była

powodem do podjęcia decyzji o budowie przy klasztorze w Łagiewnikach nowej świątyni. Warto wspomnieć, że jej wizję opisała s. Faustyna w swoim *Dzienniczku* (dz. 1689). Konsekracja odbyła się w sierpniu 2002 roku podczas pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny. Dziś w Bazylice zmieścić może się około 5000 osób. Wystrój jest raczej skromny. Uwagę w ołtarzu głównym przykuwa złote tabernakulum wykonane w kształcie kuli ziemskiej i umieszczone w rzeźbie symbolizującej targany wichrem krzew. Tuż nad konstrukcją znajduje się obraz Jezusa Miłosiernego. Całość jest metaforą człowieka zmagającego się z grzechem i niemocą, odnajdującego uspokojenie tylko w Jezusie Miłosiernym. Po lewej stronie ołtarza głównego znajduje się obraz Matki Bożej Miłosierdzia, a po prawej słowa Jana Pawła II zawierające świat Bożemu Miłosierdziu. Po wyjściu na zewnątrz zobaczymy możemy ołtarz polowy a także pomodlić się w kaplicy Wieczystej Adoracji Najświętszego Sakramentu. Niewątpliwą atrakcją dla przybywających tutaj jest też wieża widokowa o wysokości 76 m. Podziwiać z niej można piękną panoramę Krakowa. Na całą świątynię składa się ko-

ściół dolny i górny (każdy o powierzchni ponad 2000 m²). W dolnym znajduje się kaplica główna poświęcona św. Faustynie oraz cztery kaplice boczne, gdzie odprawiane mają być Msze św. dla obco-krajowców.

Najwięcej pielgrzymów przyciąga jednak kaplica przylegająca do zabudowań klasztornych. Jej wnętrza zachęca ciszą i skupieniem, a także niepowtarzalną nigdzie atmosferą. Być może jest to zasługa nieustannie wyszeptywanych modlitw. To tutaj znajduje się obraz Jezusa Miłosiernego. Tutaj także modliła się

św. s. Faustyna, a dziś pielgrzymi mogą to czynić przed Jej relikwiami. Doczesne szczątki Świętej zostały bowiem przeniesione do kaplicy z klasztornej cmentarza. O godzinie 15. każdego dnia Siostry odmawiają Koronkę do Miłosierdzia Bożego. Wiele z nich czyni to z rozłożonymi w kształt krzyża rękami.

W Sanktuarium pomyślano oczywiście o pielgrzymach. Wybudowano specjalny dom duszpasterski, w którym można przenocować. Otworzono punkty gastronomiczne. W pasażu handlowym mamy możliwość kupienia wszelkich pamiątek związanych z tym miejscem. Wiele książek i obrazków zostało także wydanych w kilkunastu językach obcych.

Na zakończenie pielgrzymki możemy także odprawić Drogę Krzyżową, której stacje zostały rozmieszczone wokół Sanktuarium. W jej pobliżu znajduje się też cmentarz klasztorny, różniący się od innych miejsc przeznaczonych na pochówki. Tutejsze groby to skromne mogiły z niewielkimi krzyżami. Nie znajdziemy tutaj kosztownych pomników.

O nieustannym rozwoju kultu Miłosierdzia Bożego świadczą liczne grupy pielgrzymów z całego globu. Przez cały rok na terenie Sanktuarium słysząc praktycznie wszystkie języki świata. A jednak miejsce to w dziwny i niezrozumiały sposób uspokaja i wycisza. Zachęca do skupienia od momentu przekroczenia klasztornej bramy. Zupełnie jakby czas płynął tu wolniej. Zatrzymajmy się więc na chwilę.

Grzegorz Sokołowski

Polska · Francja · Świat

Anna Rzeczycka

Miejscowość Altenburg położona jest w Niemczech, w połowie drogi między Lipskiem a granicą czeską.

Baron Bernard von Lindenau, polityk, filantrop i kolekcjoner sztuki żyjący na przełomie XVIII i XIX wieku, założył tam muzeum, w którym umieścił zebrane przez siebie eksponaty. Po jego śmierci, zgodnie z jego wolą, kolekcja przeszła na własność miasta i... została zapomniana. Do Altenburga, które przez ponad 40 lat znajdowało się na terenie byłej NRD, mało kto przyjeżdżał. Muzeum - dawny pałac barona - było rzadko odwiedzane także dlatego, że na kolekcję Bernarda von Lindenau składały się głównie dzieła włoskiego malarstwa z XIII, XIV i XV wieku, które w pierwszej połowie XIX wieku zupełnie nie były

w modzie. Dzisiaj malarstwo to uważa się za złotą epokę twórczości artystycznej, początek wielkiej sztuki Zachodu. Okres ten określa się mianem „prereneansu” lub „wczesnego renesansu”. Zaliczani do niego malarze, a są wśród nich m.in. Guido da Siena, Lippo Memmi, Fra Angelico, Masaccio, Filippo Lippi, Pie-

tro Lorenzetti i Liberale di Verona, noszą włoską nazwę „Primitivi”. Francuski Luwr ma tylko kilka ich obrazów. Wielkim zatem wydarzeniem stał się przyjazd 50 obrazów z kolekcji barona von Lindenau do paryskiego muzeum Jacquemart-André. Wystawa, która czynna będzie do 21 czerwca, od samego początku przyciąga tłumy.

Dlaczego włoskie malarstwo prereneansu stanowiło taki przełom w sztuce? Przypomnijmy kontekst historyczny: w XIII wieku we Włoszech królowała sztuka bizantyjska. Wszystkie freski i ikony wzorowały się na modelu, który dobrze znamy z mozaik Rawenny i Wenecji: na złotym tle postaci Chrystusa i Matki Boskiej przedstawiane były w pozach hierarchicznych, pełnych powagi i dostojeństwa. Wydawały się dalekie od ludzkich problemów, zwykły człowiek nie śmiał podnieść na nie oczu. Zupełnie niespodziewanie, około 1280 - 1300 roku, grupa malarzy pracujących głównie w Toskanii złamała ten model i ożywiła sposób prezentowania postaci religijnych. Zniknęło złote tło, zamiast którego pojawiły się pejzaże Florencji, Asyżu i Sieny. Postaci Boga, Chrystusa i Matki Boskiej nabrały cech ludzkich, bliskich, bezpośrednich: na przykład na obrazie Liberale Bonfanti z Werony uśmiechnięte Dzieciątko Jezus przytula się czule do Najświętszej Pani, tak jak każde małe dziecko przytula się do swej mamy. Nam, żyjącym 700 lat później, takie przedstawienie Świętej Rodziny wydaje się czymś normalnym. Na przełomie XIII i XIV wieku była to jednak prawdziwa rewolucja, która bardzo szybko ogarnęła całą Europę Zachodnią.

Była to jednocześnie nie tylko rewolucja artystyczna, lecz także ogromna rewolucja duchowa. Jej inicjatorem był święty Franciszek z Asyżu, który na początku XIII

wieku przemierzał Toskanię, by nawoływać do ubóstwa i braterstwa między ludźmi. Był piewcą religii optymistycznej oraz miłości Boga i ludzi. Głoszone przez niego idee przejęte zostały najpierw przez jego własny zakon, a potem przez dominikanów, którzy nabrali przekonania, że to Kościół powinien iść na spotkanie ludzi, a nie odwrotnie. By łatwiej trafić do wiernych, franciszkanie zaczęli posługiwać się obrazami. Stali się najlepszymi klientami malarzy, u których zamawiali freski, ołtarze, malowidła na deskach.

To franciszkanie zatrudnili pierwszego geniusza włoskiego malarstwa - Giotto, który Boga „pantocreatora” sztuki bizantyjskiej zastąpił postacią Chrystusa - człowieka, żyjącego między ludźmi.

Symbolem tej rewolucji duchowej i artystycznej, która w XIV wieku miała wielu naśladowców, stał się Asyż, miasto świętego Franciszka, gdzie pracowali najpierw Giotto, a potem Fra Angelico. Posługiwali się oni językiem prostym i bezpośrednim, zdolnym poruszać emocje i przemawiać do dusz. Był to język wiary, „opromieniony najpiękniejszym światłem dnia”. Świat malarzy wczesnego włoskiego renesansu był światem po Odkupieniu, światem, któremu grzechy zostały odpuszczone.

„De Sienne à Florence. Les primitifs italiens. La collection d'Altenburg”, Musée Jacquemart-André, 158, bd Haussman, Paris 8 (wystawa czynna do 21 VI 2009).

Ciąg dalszy ze str. 5

Dlaczego Wielkanoc jest świętem „ruchomym”?

W XVI w. różnica ta wynosiła aż 10 dni. W dłuższej perspektywie kalendarz przestałby odpowiadać porom roku, dlatego takiej niezgodności należało zaradzić. Poprawki do stosowanego kalendarza juliańskiego wniósł w 1582 r. papież Grzegorz XIII (od jego imienia obecnie stosowany kalendarz nazywa się gregoriańskim), co przywróciło zbieżność pomiędzy rokiem słonecznym i kalendarzowym. Było jednak konieczne dokonanie korekty, która niwelowałaby błędy przeszłości. Aby uzgodnić kalendarz juliański z kalenda-

rzem astronomicznym, należało jeden rok skrócić o 10 dni. Zmiany tej dokonano w nocy z czwartku 4 X na piątek... 15 X 1582 r. Tym sposobem np. św. Teresa z Avila zmarła w nocy z 4 na 15 X 1582 r., a jej wspomnienie obchodzone jest 15 X. Niektóre Kościoły (zwłaszcza Wschodnie) nie przyjęły kalendarza gregoriańskiego i nadal posługują się kalendarzem juliańskim, co powoduje różnice w datach obchodzenia różnych świąt. Przykładowo, Kościół bizantyjsko-ukraiński obchodzi Boże Narodzenie dnia 7 stycznia, czyli 13 dni później niż Kościół Katolicki, gdyż dzień 7 I w kalendarzu gregoriańskim odpowiada 25 grudnia w kalendarzu juliańskim; zaś w dacie świąt Wielkanocy może być nawet miesiąc różnicy.

W podsumowaniu należy zauważyć, że Wielkanoc - skoro ma być zawsze obchodzona w niedzielę - musi, siłą rzeczy, wypadać w różne dni roku kalendarzowego i musi być świętem „ruchomym”. W ostatnim czasie odżył też problem ustalenia jednej daty świętowania Paschy przez wszystkie Kościoły chrześcijańskie. Jednak w tym względzie pojawia się wiele trudności uniemożliwiających ustalenie wspólnej daty. Niech zatem rozważania na temat daty obchodów Wielkanocy skłonią wszystkich Czytelników do gorącej modlitwy, aby nastąpiła „jedna owczarnia i jeden pasterz” (J 10,16).

Ks. prof. dr hab. Piotr Szczur

* Kronika polonijna *

od 1992 r. redaguje Zbigniew A. Judycki

KANADA

□ W wieku 49 lat zmarł 21 marca 2009 r. w Windsor ks. Roman Tomasz Waszkiewicz, kapłan archidiecezji gnieźnieńskiej pracujący od wielu lat jako duszpasterz polonijny we Francji, a następnie w Kanadzie.

Ks. Roman Waszkiewicz urodził się w 1959 r. w Złotnikach Kujawskich. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Inowrocławiu studiował w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie, a następnie na Papieskim Wydziale Teologicznym w Poznaniu. Święcenia kapłańskie przyjął w 1984 r. z rąk kard. Glempa w Katedrze Gnieźnieńskiej. Pracę duszpasterską rozpoczął jako wikariusz parafii św. Jana Chrzciciela w Pleszewie. Po roku został skierowany na studia doktoranckie w Instytucie Katolickim w Paryżu. Sekretarz Polskiej Misji Katolickiej we Francji 1990-93; duszpasterz PMK w Mulhouse (Francja) 1993-95; asystent w parafii Świętej Trójcy w Windsor (Kanada) 1996-2003, a następnie (2003-09) proboszcz tej parafii oraz niemieckiej parafii Sankt Michael w Windsor. Redaktor gazety parafialnej „Wspólnota”. Autor artykułów w „Głosie Katolickim” (Paryż). Opiekun duszpasterski nad szkołami z językiem francuskim w Windsor. W 2005 r. został obdarzony godnością kapelana honorowego Jego Świątobliwości. Po nagłej śmierci ks. Romana, której przyczyną był zawał serca, członkowie Rady Parafialnej parafii Świętej Trójcy w Windsorze napisali: *Dzięki Tobie, Księżo Pralacie, nasza wspólnota parafialna stała się mocniejsza wiarą. Daleś nam również piękniejszy, rozbudowany dzięki Twojej decyzji i żmudnej pracy kościół, gdzie możemy się modlić i spotykać. Za to Bóg Wszechmogący i Pan nasz Jezus Chrystus obdarzy Cię wieczną nagrodą w niebie, na którą zapracowałeś w Winnicy Pańskiej.*

USA

□ Frank Spula został wybrany marszałkiem Parady 3-majowej w Chicago. Hasłem przewodnim parady 2009 będzie: „Pomagając innym, pomagamy sobie”.

□ Barbara Bitaver kandyduje na stanowisko burmistrza Schiller Park (11

tys. mieszkańców, w tym ok. 5 tys. przedstawicieli Polonii). Nasza rodaczka jest córką imigrantki z Polski, która po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych wyszła za mąż za niemieckiego imigranta. Hasło jej kampanii wyborczej to: „Ludzie na rzecz zmian”. Wraz z nią o wybór na radnego ubiega się Andy Siemionko, urodzony w polskiej rodzinie i biegle władający językiem polskim.

WĘGRY

□ 19 marca w Muzeum Historycznym w Budapeszcie odbył się wernisaż wystawy prezentującej fragmenty „Panoramy siedmiogrodzkiej”, namalowanej w 1898 r. przez polskiego malarza Jana Stykę. Nie istniejąca już dzisiaj w całości „Panorama” powstała na zamówienie Węgrów, którzy postanowili uczcić panoramycznym obrazem 50. rocznicę powstania węgierskiego. Było to dzieło polskich i węgierskich artystów, które powstało według koncepcji Jana Styki i przy jego dominującym udziale.

FRANCJA

□ Owacją na stojąco przyjęto w dniu 27 marca w Paryżu recital fortepianowy polskiego pianisty Rafała Blechacza - zwycięzcy ostatniego Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego.

Artysta zaprezentował w prestiżowej sali koncertowej Teatru Champs-Elysees recital złożony z utworów klasyków. W pierwszej części pianista zagrał utwory Bacha, Mozarta i Szymanowskiego, w drugiej zaś balladę, mazurki i poloneza Chopina.

□ 18 marca na dorocznym walnym zgromadzeniu francuskiego Związku Dziennikarzy Prasy Periodycznej - SJPP (Syndicat des Journalistes de la Presse Périodique), jednego z najstarszych tego typu w Europie, założonego w Paryżu przed 115 laty, na nowego vice-Sekretarza Generalnego Związku została wybrana Agata Kalinowska-Bouvy. Nasza rodaczka mieszkająca od ponad 25 lat we Francji jest znana od dawna w środowisku Polonii, nie tylko jako Prezes APAJTE - Polskiego Stowarzyszenia Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie, ale również poetka, a także autorka przekładu „Tryptyku Rzymskiego” Jana Pawła II na język francuski, wydanego w 2003r. Belgii, Francji i Quebecu.

Forum Katolickie - „Wiosna 2009” - Region Paryski

Sobota 25 kwietnia, godz. 9³⁰ - 17⁰⁰.
15/17, rue Marsoulan, 75012 Paryż

„Otoczmy troską życie”

Program: 9³⁰ - Jutrznia i wprowadzenie w Forum - ks. dr Krystian Gawron; 9⁵⁰ - Słowo programowe - p. Sławomir Indyk - prezes Polskiego Zjednoczenia Katolickiego Reg. Paryskiego; 10⁰⁰ - „Prawa Polaka we Francji po wejściu Polski do Unii Europejskiej” - p. Mikołaj Kwiatkowski - Konsul Generalny RP w Paryżu; 11³⁰ - „Dostęp do źródeł UE dla Polskich Stowarzyszeń na emigracji” - p. Krzysztof Kopytko - Sektor Kultury i Środków Audio-wizualnych - Bruksela; 12³⁰ - Wspólny obiad (według zgłoszeń); 14⁰⁰ - „Rada Duszpasterska w trosce o życie Wspólnoty Polonijnej” - Rada Duszp. - Aix-en-Provence; 15³⁰ - „Młodzież w trosce o życie” - Pomost; 16³⁰ - Eucharystia i Słowo ks. inf. Stanisława Jeża, Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Forum Katolickie jest otwarte dla wszystkich. Ze względów organizacyjnych prosimy o nadsyłanie zgłoszeń. Przy wejściu na Forum będzie można zamówić obiad - cena 10 euro. Polska Misja Katolicka - 263 bis, rue St Honoré, 75001 Paris; tel. 01 55 35 32 32 albo 01 43 41 52 00; fax 01 42 96 19 89; e-mail: pmk@club-internet.fr

St. Indyk - prezes PZK Reg. Paryski
Ks. dr K. Gawron - wicerektor FMK,
kapłan PZK Reg. Paryski
Ks. inf. St. Jeż - rektor FMK

166 Pielgrzymka Polaków do Montmorency

W niedzielę 10 maja, dla uczczenia pamięci Polaków zmarłych na emigracji, odbędzie się w Montmorency, pod auspicjami władz miejskich, 166. Pielgrzymka organizowana przez Tow. Historyczno-Literackie, przy współudziale Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Kolegiaty św. Marcina w Montmorency, Ośrodka Dialogu Księża Pallotynów, Tow. Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji oraz Stow. Polskich Kombatan-tów i ich Rodzin we Francji.

Godz. 11¹⁵ - Msza św. w Kolegiacie św. Marcina; **godz. 13⁰⁰** - Złożenie kwiatów na cmentarzu Les Champeaux (rue Gallieni) na grobach osób zasłużonych dla Polski; **godz. 14³⁰** - Spotkanie przyjacielskie w Domu Księża Pallotynów (34 Chemin des Bois-Briffaults).

Powrót do Paryża o godz. 16³⁰.
Dcjazd do Montmorency: - autokar do dyspozycji uczestników (cena 10 euro). Wyjazd o g. 9³⁰ sprzed kościoła polskiego (263 bis rue St Honoré). Powrót z Montmorency o g. 16³⁰ (osoby zainteresowane proszone są o zapisy do 25 kwietnia - tel. 01 55 35 32 25); **samochodem:** wyjazd z Porte Maillot, kier. Pontoise. Wjechać na pas Taverny-Enghien, jechać w kier. Montmorency; przejechać „Route Nationale 328” i kierować się w stronę Kolegiaty św. Marcina (kier. - szpital); - pociągami: z Gare du Nord Surface w kier. Ermont-Eaubonne (godz. oczajdu: 9³⁰, 10¹⁴ i 10²⁹). Dcjechać do Enghien-les-Rains (14 min). Na dworcu udać się do autobusu „Ligne Verte” (godz. ocj: 10²⁰ i 10⁵⁰) (Collegiale); wysiąść na przystanku Saint-Valéry.

„Ujrzał i uwierzył” (J 20,8).

Odezwa rektora PMK w Beneluksie na Wielkanoc 2009 r.

Drodzy Rodacy!

Tak o sobie powiedział św. Jan, stojąc w poranek Zmartwychwstania w pustym grobie: „Ujrzał i uwierzył” (Jw.).

Jego rozum poprzez wzrok stwierdził „pusty grób”. To logiczne! Ale jego wia-

ra teraz zaczęła „działać”. W tym momencie zrozumiał słowa Chrystusa: „Syn Człowieczy musi wiele wycierpieć... będzie zabity, ale trzeciego dnia zmartwychwstanie” (Łk 9,22).

Od chwili Wcielenia ziemia jest przenikniona niebem i każda rzecz, każde wydarzenie, każda osoba posiada podwójne oblicze: ziemskie i niebieskie. Tylko chrześcijanin może kontemplować wszechświat i ludzkość w ich całej prawdzie, bo tylko on posiada wiarę, ten „podwójny wzrok”, który mu pozwala przenikać świat w jego totalności. Dlatego wiara nie jest ograniczeniem, lecz rozwojem, dzięki niej bowiem zamieniamy swój krótki wzrok na wzrok samego Boga. I to właśnie oznaczają owe słowa: „Ujrzał i uwierzył”. Dopiero teraz, w poranek Zmartwychwstania Chrystusa, św. Jan zrozumiał wszystko, co przeżył przez minione trzy lata z Chrystusem i to stanie się prawdziwym sensem jego życia. Fakt Zmartwychwstania wymyka się rozumowi, ale poddaje się wierze. Wierzyć, to zawsze spotykać Chrystusa, żeby przejmować Jego sposób patrzenia. „Ja jestem światłością świata. Kto idzie za mną, nie będzie chodził w ciemności, lecz będzie miał światło życia” (J 8,12). Któż inny mógłby się na coś takiego odważyć? Byli tacy, którzy nazywali siebie cesarzami, wodzami, królami-słońce, itp. Żaden nie odważył się powiedzieć, że jest „światłością świata”. Wszyscy marnie skończyli zamknięci w grobie. Tylko Chrystus trzy dni złożony w grobie - przeszedł ten grób! On go rozwalił! Tylko On zwyciężył śmierć i żyje! Dlatego nad tym pustym grobem rozlega się owo pełne potęgą radosne: „Alleluja, Jezus żyje! Już Go więcej grób nie kryje!” (sekwencja wielkanocna). Tylko Chrystus zamknął w swojej Osobie jeszcze i

te słowa: „Ja jestem drogą i prawdą, i życiem” (J 14,6). I jakby było mało, nakazał nam: „Idźcie na cały świat i nauczajcie wszystkie narody... A oto Ja jestem z Wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28,19-20). Mocne słowa! Słowa Zmartwychwstałego Chrystusa umacniają naszą wiarę. Wiara jest najpierw łaską otrzymaną w załączku przy Chrzcie, to znaczy darem Boga. Łaska ta pomaga nam spotykać osobę żywą, Jezusa Chrystusa. Pomaga nam nabywać pewności, że to, co On powiedział, jest prawdą, że Jego świadectwo - słowa i życie - są prawdziwe. Umocniona tą pewnością wiara polega wówczas na przejęciu Jego spojrzenia na nas samych, na innych, na rzeczy, na ludzkość, historię i wszechświat. A w następstwie tego spojrzenia na zaangażowaniu się, pójściu z Bogiem przez życie. Umysł pozwala Ci odbyć kawałek drogi ku wierze, ale wiary dać ci nie może. Bo żadne rozumowanie nie prowadzi do Wcielenia Boga w Chrystusa czy do Zmartwychwstania Chrystusa. Czyni to wiara, która jest podarunkiem Boga. „Nikt nie może przyjść do Mnie - mówi Chrystus - jeżeli go nie pociągnie Ojciec, który Mnie posłał” (J 6,44). Ale ponieważ wiara jest także osobistą odpowiedzią człowieka, z łaską Bożą może on pracować nad jej rozwojem. Wszystko zależy od wierności Chrystusowi poprzez Kościół. Bardziej wierzyć to coraz bardziej łączyć się z Chrystusem poprzez Ewangelię, modlitwę, sakramenty i codzienne życie. Twoja wiara może wzrastać, ale nie przez szukanie w nieskończoność nowych „racji” do wierzenia. Nie przez „wyobrażanie” sobie dobroci, potęg i miłości Boga! Nie przez staranie się, aby „czuć” obecność Pana! Nie przez wmawianie w siebie, że się bardziej wierzy! Wiara zwiększy się, jeśli pójdziesz za Chrystusem nie tylko w czynnościach religijnych, ale z dnia na dzień, w całym swoim życiu: „Jeśli kto chce iść za Mną... niech co dnia bierze krzyż swój i niech Mnie naśladuje” (Łk 9,23). Św. Paweł zaś doda: „Ma znaczenie tylko wiara, która działa z miłości” (Gal 5,6). Wiara Twoja może się zmniejszyć, może zagasnąć! Jak? Kiedy opuścisz Chrystusa, by powrócić do bałwanów. A jakie to bałwany? Ciało? Taka lub inna namiętność... rozum... uczuciowość? Bogactwa? Jakie? Nowe dzinsy, komputer, lodówka, samochód? A może tylko akcja dla akcji? Produkcja dla zysku, bo chcesz zarobić? Bo jesteś gwałtowny, bo masz pretensję do tych, co niesprawiedliwi? Nie możesz dwóm panom służyć! (Łk 16,13). Trzeba wybrać. Wiara - to wybranie Jezusa Chrystusa... i wszystko, co za tym idzie, ale dla Jezusa Chrystusa i dla Królestwa Bożego. Ono tak już blisko mnie i Ciebie! „Do każdego więc, który się przyzna do Mnie przed

ludźmi, przyznam się i Ja przed moim Ojcem”! (Mt 10,33).

Jeśli żyjesz wiarą dojrzałą, nie będzie to już dla ciebie sprawa zamknięcia Ci życia: z jednej strony życia chrześcijańskiego, a z drugiej życia fizycznego. Będzie tylko jeden wielki, spokojny wysiłek Twojej osoby, ażeby w Chrystusie, z Nim, przez Niego, poprzez najmniejsze Twoje słowo, najdrobniejszy gest, włączyć się w plan Ojca realizujący się w świecie. Uda Ci się to, kiedy będziesz mógł szczerze powiedzieć: „Moim życiem jest Chrystus”, albo powtórzysz za Tomaszem słowa wypowiedziane przed Zmartwychwstałym Panem:

„Pan mój i Bóg mój”!

Kochani Rodacy!

Zmartwychwstanie Jezusa jest umocnieniem wiary, osłabionej opiniami świata, podejrzeniami tłumu, niezawinionym cierpieniem, bolesnymi pytaniami bez odpowiedzi. Krzyż jest pytaniem, na które Wielkanoc daje nam odpowiedź! Za św. Pawłem chcemy powiedzieć: „Wszystko mogę w tym, który mnie umacnia”. Zmartwychwstały Chrystus jest naszą mocą! W Nim wszystko będzie mocne! Bądźcie z Nim w domu i w rodzinie! I w trudach Waszych emigracyjnych, wędrowaniach i umęczeniach. Bądźcie z Nim, gdy wszystko kuleje, słabnie i jest przeciwko człowiekowi. Idźcie z Nim po drogach, na których pojawiają się trudności i sytuacje rodzące zwątpienie. Trwajcie w Nim, kiedy inni się Go wypierają dla chleba, kariery albo świętego spokoju. Trwajcie mocno we wzajemnej miłości, jak mówił św. Jan Chryzostom: „Jest wiele znaków chrześcijaństwa, najprzede wszystkim jednak i najlepszym jest miłość wzajemna”. Tylko miłość zwycięża wszystko! I tego Wam życzę na Wielkanocne dni! Bądźcie ludźmi Wielkanocy, którzy nigdy nie pogodzą się z obecnością w swym życiu żadnego zła. Nieważne, jak mocno się ono panoszy, ile razy nad nami już triumfowało. Człowiek Paschalny, przekonan o zwycięstwie Chrystusa nad śmiercią, nigdy nie powie, że tak musi być! Człowiek Wielkanocy przez modlitwę i rzetelne zwalczanie wykroczeń moralnych może pokonać zło i dawać z siebie dobro, a ono, pomnażane nieustannie, zmieni świat. Człowiek wielkanocny to ten, który cieszy się świętowaniem, uczy się od Chrystusa umiejętności przebywania z bliźnimi i przebaczenia wszystkim. Tego Wam życzę z całego serca. **Radujcie się i weselcie. Jezus żyje, Alleluja! Kościelne biją dzwony: niech będzie Chrystus uwielbiony! Biją wielkanocne dzwony! Pytasz, dla kogo? One biją dla Ciebie! Abyś w ten poranek święty: „Ujrzał i uwierzył”. Tak z całego serca, z całego umysłu, całym sobą!**

Zdarem modlitwy i radosnym wołaniem: Zmartwychwstał Pan prawdziwie, Alleluja! Wesolych się święt!

Ks. Ryszard Sztyłka
Rektor PMK w Beneluksie

Pierwsze Spotkanie Europejskie Młodzieży Polskiej w Lourdes

foto. A. Głowaczewska

Aż 21 milionów Polaków przebywa aktualnie poza Ojczyzną, w zdecydowanej większości są to ludzie młodzi, którzy odważnie wchodzą w Trzecie Tysiąclecie. Mają przecież prawo, by spotkać się, poznać i razem tworzyć wspólną przyszłość, mimo że rozsiani są po całej Europie: od Italii po Szkocję, od Grecji po Norwegię, od Hiszpanii po Finlandię, od Irlandii po Szwajcarię, a także w tradycyjnych krajach emigracji: Niemczech, Anglii i Francji.

Dosyć sprawna sieć tanich połączeń lotniczych z pewnością ułatwi przybycie do Lourdes. Jan Paweł II pielgrzymował tu dwukrotnie. Rok temu został odsłonięty Jego wspaniały pomnik w Domu Polskiej Misji Katolickiej „Bellevue”. Idąc śladami naszego Wielkiego Rodaka, wzywamy Młodych Polaków w Europie: „Przybądźmy na polonijny apel do Lourdes!” Wszak jesteśmy „Pokoleniem Jana-Pawła II”. Światowe Dni Młodzieży to Jego dziedzictwo, które zostało nam nie tylko „dane” ale i „zadane”.

Tak jak w Sydney zgromadzimy się w Madrycie w roku 2011. Światowe Dni Młodzieży w Roku 2009 i w Roku 2010 są obchodzone w poszczególnych diecezjach. Młodzież Polska w różnych krajach Europy ma także szansę i prawo, by spotkać się razem!

Młodzież z Paryża przedstawiła pomysł Pierwszego Spotkania Europejskiego Polonijnej Młodzieży w czasie Europejskiej Rady Duszpasterskiej w Łagiewnikach jesienią 2008 roku. Księża Rektorzy otrzymali na ten temat szczegółowe informacje. Zapraszamy Młodzież Polską ze wszystkich krajów Europy. Wybrane zostały bardzo korzystne dni: możemy przyjeżdżać już w czwartek 7 maja wieczorem, w piątek 8 (dzień wolny od zajęć i pracy), w sobotę 9 maja (także wolny od zajęć i pracy) i w niedzielę 10 maja. Po Mszy Świętej międzynarodowej możemy spokojnie wracać do siebie. Niech nie zabraknie przedstawicieli z każdego kraju!

Odpowiedzialni za Sanktuarium w Lourdes idą nam na rękę, bo za pełne utrzymanie (nocleg i trzy posiłki dziennie) oczekują tylko 25 euro! Za trzy dni wyniesie to 75 euro. Im wcześniej załatwimy sobie podróż, tym koszt będzie mniejsze. Szczegółowe informacje można znaleźć na portalach: nasza-klasa bądź facebook, szukając konta Polska Misja Katolicka we Francji, albo PMK we Francji, oraz wydarzenie i grupę: Dni Młodzieży Lourdes 2009.

Zgłoszenia kierujemy do 20 kwietnia na adres PMK we Francji: pmk@club-internet.fr bądź bezpośrednio: lourdes2009@wp.pl. Opłaty uiszczamy na konto: Aumônerie Polonaise CCP 23 343 69 N Paris (musimy wcześniej dokonać wpłaty za noclegi). Zasadnicze akcenty w Lourdes to: 8 maja - Msza św. w Grocie, apel przy Pomniku Jana Pawła II; 9 maja - spotkanie w Bazylice Różańcowej, Procesja Światła i Forum Młodzieży; 10 maja - udział w Mszy Świętej Międzynarodowej. Licząc na entuzjazm i odwagę młodych -

Do zobaczenia w Lourdes!

**Karolina Marchlewska, ks. Łukasz Skawiński,
Andrzej Mościński, Alexandre Myszkowiak,
ks. Krystian Gawron - wicerektor PMK we Francji**

Katecheza

na niedzielę 26 kwietnia

BÓG OBJAWIA SWOJE IMIĘ

1. Każdy z nas otrzymał kiedyś swoje imię, z którym się utożsamia i identyfikuje. Imię zawsze coś oznacza, posiada swój źródłosłów. Jest czymś, co wyraża istotę człowieka, który je nosi. Ci, którzy przygotowują się do przyjęcia sakramentu bierzmowania, obierają sobie nowe imię, które w oczach samego biermowanego zawiera cały program ich nowego, w pełni dojrzałego życia chrześcijańskiego. Takiego wyboru dokonują też osoby powołane do życia zakonnego, a także nowo wybrany przez Kolegium Kardynałskie papież.

2. Także Bóg posiada swoje imię, które na początku dziejów objawił człowiekowi, by ten mógł Go lepiej poznać i wzywać. Wzywanie kogoś po imieniu oznacza bowiem bycie z nim w bliskości. Tak stało się przed wiekami, gdy Bóg stopniowo i pod różnymi imionami objawiał się swojemu ludowi. Szczytem tego było objawienie Bożego imienia dane Mojżeszowi podczas wyjścia Narodu Wybranego z Egiptu i zawarcia Przymierza na Górze Synaj (por. KKK 204). Pamiętamy biblijną scenę, w której Bóg objawia się Mojżeszowi w ognistym krzewie, który płonął, ale się nie spalał, scenę, w której odsłonił Bóg przed Mojżeszem swoje imię. „Bóg mówi do Mojżesza: JESTEM Bogiem ojca twego, Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba”. Jak czytamy w Katechizmie, „Bóg jest Bogiem ojców; Tym, który wzywał i prowadził patriarchów w ich wędrówkach. Jest Bogiem wiernym i współczującym, który pamięta o nich i o swoich obietnicach; przychodzi, by wyzwolić ich potomków z niewoli. Jest Bogiem, który ponad czasem i przestrzenią może i chce to urzeczywistnić oraz posłużyć się swoją wszechmocą w spełnieniu tego zamysłu”. (KKK 205).

3. Mojżesz zapytał Boga, jakie jest Jego imię. W odpowiedzi usłyszał: „Jestem, który jestem. (...) To jest imię moje na wieki i to jest moje zawołanie na najdalsze pokolenia” (Wj 3, 13-15). W Katechizmie Kościoła Katolickiego czytamy, że „Jest ono imieniem objawionym, a zarazem w pewnej mierze uchYLENIEM się od objawienia imienia, i właśnie przez to, wyraża ono najlepiej, kim jest Bóg, który nieskończenie przekracza to wszystko, co możemy zrozumieć lub powiedzieć o Nim; jest On Bogiem ukrytym (Iz 45, 15). Jego imię jest niewymowne, a zarazem jest On Bogiem, który staje się bliski ludziom”. (KKK 206).

Istotą Bożego imienia jest to, że objawia ono Boga, który nie ma początku ani końca - On jest tym, który jest, obejmującym zarówno przeszłość jak i przyszłość oraz wierną obecność przy swoim ludzie. Jest to wierność mimo zdrad Ludu Wybranego.

Bóg miłosierny i litościwy objawia swoje miłosierdzie i wierność w osobie swego jedyne Syna. Jezus, oddając swoje życie, by wyzwolić nas od grzechu, ukazuje jednocześnie, że to właśnie On jest tym, który nosi imię Boga: „Gdy wywyższycie Syna Człowieczego - czytamy w Ewangelii św. Jana - wtedy poznacie, że JA JESTEM”. (J 8, 28).

Na przestrzeni wieków wiara narodu izraelskiego rozwinęła i pogłębiła bogactwo treści zawarte w objawionym Mojżeszowi Bożym imieniu. Izraelici rozumieli doskonale, że Bóg jest jedyny i poza nim nie ma innych bogów. Przekracza On świat i historię, jest pełnią istnienia i wszelkiej doskonałości, bez początku i końca: jest pełnią Bytu.

Objawiając swoje imię, Bóg wypowiada słowo JAHWE (po hebrajsku znaczy to: „jestem, który jestem”), przez niektórych na przestrzeni wieków błędnie wymawiane jako „Jehowa”. Błędna wymowa powstała stąd, że w pierwotnej pisowni hebrajskiej zapisywano same spółgłoski, a czytający dodawał do nich odpowiednie samogłoski. Tę błędną wymowę przyjęli i używają jej do dziś odwiedzający nasze domy członkowie sekty Świadków Jehowy.

4. Zapamiętajmy: Bóg objawił człowiekowi swoje imię brzmiące: „JESTEM, KTÓRY JESTEM”. Imię to oznacza Bożą obecność wśród ludzi i to, że Bóg nie ma początku ani końca. Oznacza także, że Bóg jest jedyny i poza Nim nie ma innych bogów. Przekracza On świat i historię i pozostaje zawsze wierny swoim obietnicom.

Ks. Krzysztof Stępniaik

A retenir : Dieu a révélé son nom à l'homme, c'est : « Je suis celui qui Suis ». Ce nom signifie la présence divine parmi les hommes et que Dieu n'a ni de commencement ni de fin, que Dieu est unique et qu'en dehors de lui il n'y pas d'autres divinités, Dieu transcende le monde et l'histoire, il reste toujours fidèle à ses promesses.

Polonijnych wspomnień

Bruay-la-Buissière: Spotkanie dzieci uczęszczających na katechyzę i ich nauczycieli

*Que chante pour toi, la bouche les enfants,
Qu'exulte en toi le peuple des vivants.*

Słowa tej religijnej piosenki towarzyszyły wspólnemu spotkaniu dzieci z północnej Francji i ich katechetów, jakie odbyło się w środę 18 marca w Bruay-la-Buissière.

Spotkania tego typu organizowane są tutaj już trzeci rok z rzędu przez Związek Krucjaty Eucharystycznej i Polskie Zjednoczenie Katolickie.

Radosne twarze dzieci i ich pełen zaangażowania śpiew w czasie liturgii Mszy św. świadczyły o tym, iż Duch Święty nieustannie działa w Kościele i w różnorodny sposób objawia swoją moc. Wszyscy zebrani upraszali o światło tego Ducha, a dzieci dodatkowo owo wołanie „wzmacniały” gestem - swoistym liturgicznym tańcem:

*Esprit de lumière qui plane sur les eaux,
Sois, fle sur la terre, allume un feu nouveau!*

W każdym czasie i miejscu trzeba wołać o przyście Ducha Świętego, aby On nas przemieniał i formował. Zatem i to wspólne spotkanie było owym przywoływaniem mocy i światła Ducha Świętego.

Nasze spotkanie rozpoczęło się w parafialnej salce o godz. 15⁰⁰. Katechetki z grupą dzieci starały się w swym przedstawieniu zaprezentować wszystkim zebranym duszpasterskie hasło tego roku: „Otoczmy troską życie” w poszczególnych okresach życia ludzkiego, poczynając od dzieciństwa i młodości (inscenizacja w wykonaniu wspólnoty z Bruay i Houdain), poprzez wiek dojrzały (prezentacja przygotowana przez wspólnotę z Marles les Mines) aż do starości (zaprezentowała wspólnota z Dourges). Poszczególne fragmenty występów przeplatane były wspólnym śpiewem animowanym przez dzieci z Oignies i Ostricourt pod kierunkiem ich duszpasterza, ks. Adama Gałązki SAC. Podczas gdy dzieci przeżywały swoistą wspólną lekcję katechezy, ich rodzice i goście, którzy przybyli tego popołudnia do Bruay, zgromadzili się w kaplicy Najświętszego Serca Pana Jezusa na wspólnej modlitwie adoracyjnej, którą poprowadził sekretarz generalny PZK, ks. Daniel Zyliński. O godz. 16⁰⁰ rozpoczęło się sprawowanie Najświętszej Ofiary, której przewodniczył duchowy opiekun Związku Krucjaty Eucharystycznej, ks. Leszek Wojciechowski, a koncelebrowało jedenastu kapłanów - duszpasterzy polonijnych z Nord i Pas-de-Calais. Okolicznościową homilię wygłosił ks. Tomasz Mikulak SChr, który, nawiązując do tematu roku - „Otoczmy

troską życie”, poruszył zagadnienie troski o życie... łaski, które otrzymaliśmy w sakramencie chrztu świętego. Ewangelia dnia, w której Pan Jezus przypomina, że ten, kto wypełnia przykazania i uczy je wypełniać innych, będzie wielki w królestwie niebieskim (por. Mt 5,19b) jest doskonałym wskazaniem, jak należy troszczyć się o życie duchowe. Toteż swoje rozważania homilista zakończył przypomnieniem Dekalogu - dziesięciu wskazówek Boga dla człowieka, a pomagała w tym piękna dekoracja - dwie kamienne tablice przygotowane przez pracujące w Bruay Siostry Felicjanki.

W liturgię Mszy św. aktywnie włączyły się dzieci przez wspólny śpiew (dzieci z parafii Oignies) oraz przez odczytanie pierwszego czytania mszalnego, wezwań modlitwy powszechnej (dzieci ze wspólnot, które w czasie wcześniejszej lekcji katechizmu

przedstawiały kolejne etapy życia), a także przez przyniesienie darów ofiarnych (dzieci z Harnes).

Za to nasze wspólne spotkanie należy podziękować Bogu: należy dziękować i za piękną pogodę, która temu spotkaniu towarzyszyła, i za wszelkie dary, jakie z jego hojności - przez ręce i działanie dobrych ludzi - otrzymaliśmy. Wraz z dziękczynieniem Bogu oddaliśmy Mu chwałę, cześć i uwielbienie. Doskonale wyraża je jedna z pieśni, jaka śpiewana była w czasie liturgii i którą, trzeba dodać, dzieci śpiewały z naprawdę wielkim zaangażowa-

nieniem:

*Bénissez Dieu, vous serviteurs de Dieu,
Vous tous qui demeurez dans la maison de Dieu.
Levez les mains vers le Dieu trois fois saint,
Proclamez qu'il est grand que son nom est puissant*

Po zakończeniu Mszy Świętej odbyło się jeszcze losowanie loterii, której nagrodą była pielgrzymka do Lourdes (w dn. 11-18 maja 2009 r.). Wygrała ją osoba, która kupiła los o numerze 223. Następnie pani prezes Związku Krucjaty, Jeanne Siemiątkowska, podziękowała wszystkim zgromadzonym za przybycie oraz aktywny udział we wspólnej modlitwie, a po skończonej Eucharystii miejscowy proboszcz, ks. Jan Kałuża SChr, ze swoimi parafianami zaprosił wszystkich uczestników spotkania na mały poczęstunek. Natomiast dzieci, których zgromadziło się niemalże dwieście, otrzymały paczki z napojami i słodyczami.

Uczestnik

Szczególny dzień Wspólnoty Polskiej w Hayange

Danuta Kucharska

*Dziś kościele żyjącego Boga chwal!
Bóg królem całej Ziemi jest.
Żadne moce ni zwierzchności
Nie wzuruszają nas nigdy już,
Gdy stajemy w jedności,
Nic nas już nie rozdzieli,
Bo stajemy razem, gdzie nasz Bóg.*

Niedziela 18 stycznia 2009 roku, obchodzona w Kościele jako święto Emigranta i Uchodźcy, miała szczególny wymiar dla Wspólnoty Polskiej w Hayange. Przy tej okazji bowiem odbyła się oficjalna instalacja parafii polskiej w nowo otrzymanym (w zamian za niedawno zamkniętą kaplicę polską) kościele w Saint Nicolas en Foret.

W wypełnionej po brzegi świątyni Mszy Świętej przewodniczył Biskup Pierre Raf-

ci jest nadal aktualne. Wsłuchani w Ewangelię, osobowo złączeni z Jezusem, stano-

fin z Metzu, a koncelebrował ją między innymi ks. inf. Stanisław Jeża - Rektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Wszystkich zebranych przywitał ks. Dziekan Philippe Boisse - gospodarz dekanatu Hayange.

Bogata w oprawie Msza św. rozpoczęła się procesją, w której brali udział barwnie ubrani w stroje narodowe przedstawiciele wspólnot: polskiej, włoskiej, portugalskiej, ukraińskiej, hiszpańskiej i oczywiście parafii francuskiej.

Ks. Biskup Raffin w homilii zwrócił uwagę na główne przesłanie niedzielnej liturgii słowa. Postać św. Pawła i jego działalność i świadectwo wiary może stanowić model dzisiejszego Kościoła. Św. Paweł w centrum życia człowieka wierzącego stawia Chrystusa. On jest racją jego istnienia. Słabe więzi z Chrystusem osłabiają wspólnotę. Św. Paweł głosi, że mimo różnic narodowych możemy stanowić jeden lud w Jezusie. To przesłanie od stule-

wić możemy prawdziwą unię wierzących. Na zakończenie w krótkim wystąpieniu ks. Rektor Stanisław Jeż w imieniu Wspólnoty Polskiej skierował słowa podziękowania na ręce ks. Biskupa Raffin, ks. Dziekana Boisse i ks. Leszka Soprycha - proboszcza parafii - za otrzymanie kościoła. Podziękował także władzom administracyjnym oraz wszystkim, którzy zaangażowali się w wykonanie prac remontowych, sprzątnięcie i dekorowanie kościoła.

„Niech ten kościół będzie miejscem realizacji naszego powołania. Niech to miejsce kultu będzie znakiem żywej wspólnoty zjednoczonej wokół swojego duszpasterza, dającej świadectwo o Chrystusie. W niedzielę święta Emigranta i Uchodźcy my, parafianie, ogarniając spojrzeniem tę różnorodność kultur, języków i pokoleń, nappełniamy swe serca wdzięcznością Bogu za dar Kościoła, w którym każdy ma swoje miejsce. Za dar wspólnoty, za dar wiary, za kapłanów *Bogu niech będą dzięki!*”

ITAKA
Centrum Poszukiwań
Ludzi Zaginionych

<http://www.zaginieni.pl>; e-mail: itaka@zaginieni.pl;
tel. (00 48) 22 654 70 70.

Pomóż Zaginionym wrócić do domu

Andrzej Bilski - 43 lata

Wzrost: 165 cm;
oczy: piwne; znaki
szczególne: brak
połowy wskazujące-
go i małego palca u
prawej ręki, tatuaż w
kształcie kotwicy
bądź kompasu na
lewym przedramieniu.

Andrzej Bilski wyjechał do Francji do pracy 5 kwietnia 2001 r. 12 lipca 2001 r. po raz ostatni kontaktował się telefonicznie z rodziną.

Bożena Wyporska - 58 lat

Wzrost: 166 cm;
oczy: zielone.

Bożena Wyporska
zaginęła 10 wrześ-
nia 2008 r. Ostatnio
była widziana w Pa-
ryżu.

Waldemar Będziński - 41 lat

Wzrost: 172 cm;
oczy: niebieskie.

Waldemar Będziński
wyjechał z Pol-
ski w listopadzie
2003 r. 31 grudnia
2003 wysłał do ro-
dziny widokówkę z
Paryża. Od tego
czasu nic nie wiado-
mo o jego losie.

Arkadiusz Tobias - 36 lat

Wzrost: 188 cm;
oczy: szare; znaki
szczególne: pie-
przyk w kącie le-
wego oka i tatuaż
na ciele.

Arkadiusz Tobias
przebywa we Fran-
cji od stycznia 2003
r. Był w stałym, czę-
stym kontakcie z rodziną. Ostatni raz telefo-
nował 6 lutego 2004 r.

**Jeśli wiesz coś o ich losie,
skontaktuj się z nami:**

Osoby te poszukiwane są na prośbę ich rodzin przez ITAKĘ - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych - Zespół Poszukiwań Zagranicznych - skr. poczt. 127, 00-958 Warszawa 66; e-mail: itaka@zaginieni.pl; itaka@itaka.org.pl; tel. (00 48) 22 654 70 70 - przez całą dobę; lub z Redakcją GK: (00 33) [0]1 55 35 32 31.

Polonijne remanenty

Wspomnienia z Nilvange

Danuta Kucharska

Niedziela 18 stycznia dla Wspólnoty Polskiej w Hayange obfitowała w wydarzenia. Po oficjalnym i uroczystym zainstalowaniu naszej parafii w nowootrzymanym kościele w Saint Nicolas en Forêt (patrz str. 17 - Red.) spotkaliśmy się po południu na corocznym oplatku parafialnym.

Pani Krystyna Pitek - prezes Towarzystwa Krzewienia Kultury Polskiej w Nilvange - powitała na wstępie przybyłych gości: ks. inf. Stanisława Jeża, ks. Philippe Boisse - dziekana z Hayange, ks. Leszka Soprycha - proboszcza naszej parafii, tutejszego mera Rene Gori wraz z przedstawicielami gminy Nilvange oraz, jak zwykle, licznie zebraną Polonię i jej sympatyków. Życząc wszystkim wiele dobra i zdrowia u progu 2009 roku, zwróciła uwagę na gest dzielenia się z drugim człowiekiem. „*Radość dzielona jest podwójną radością, boleść dzielona jest połową bólesci...* Nie życzę wam bogactwa, ono trudne jest raczej do podziału, ale życzę wam wielkiego serca, którym możemy obdarować potrzebującego, nawet wtedy, kiedy nic nie mamy”. O tym „jak dobrze jest, gdy ludzi łączy serce” śpiewały i deklamowały dzieci ze Szkoły Polskiej w przedstawieniu żywej

szopki. Uniwersalne wartości przeplatały się w czasach odległych i obecnych. „Maryja i Józef w pięknej stali parze, najprawdziwsze aniołki i pasterze mali, i król nowoczesny, co grał na gitarze, i małe dzieci do szopki przybyły...”

Po dzieciach wystąpił ks. Rektor i złożył nam trzy życzenia. Każde z nich oparte było na wielkiej mądrości: „... *jeśli chcesz zbierać plon przez rok, posiej żyto. Jeśli chcesz zbierać plon przez dziesięć lat, posadź drzewa owocowe. Jeśli chcesz zbierać plon przez tysiąc lat, zainwestuj w człowieka. To człowiek tworzy historię. Życzę wam, niech wam Bóg towarzyszy w tworzeniu tej historii.*” Następnie przypomniał słowa kardynała Wyszyńskiego: „... *ludzie mówią - czas to pieniądz, a ja wam mówię - czas to miłość. Tej miłości życzę wam w tym roku...*” I jako trzecie życzenie zacytował myśl św. Augustyna: „... *mówicie, że czasy są złe, my jesteśmy czasem... bądźcie dobrzy a czasy będą dobre...*”

Ks. Rektor podziękował raz jeszcze ks. Philippe Bossie za wielką pomoc, wsparcie i życzliwość, jaką otacza Wspólnotę Polską.

Następnie ks. Rektor odznaczył pana Stanisława Trendę Złotym

Medalem zasługi Polskiej Misji Katolickiej we Francji - za ofiarą pracę i oddanie oraz poświęcenie dla Kościoła i parafii polskiej jako organista i dyrygent Chóru św. Cecylii.

Z kolei burmistrz miasta Nilvange - pan Gori - podkreślił, że z wielką przyjemnością przyjmuje co roku zaproszenie na polski oplatek. „To spotkanie z żywą tradycją kontynuowaną przez pokolenia Polaków”. Podkreślił, że „... przestanie zgody, braterstwa i miłości jakie wypełnia atmosferę naszego święta, jest niezbędne w budowaniu pokoju w dzisiejszych czasach”. Według R. Gori, „Oplatek” jest świętem celebrującym pokój i dobro drugiego człowieka, dlatego jest tak ważnym wydarzeniem dla naszego miasta i okręgu...

Po przemówieniu burmistrza nastąpił moment łamania się oplatkiem i składania sobie życzeń. Cieszymy się zawsze tą chwilą, mamy wtedy okazję powiedzieć sobie to, na co często nie mamy czasu w wirującej codzienności.

Już i tak gorące serca dogrzała jeszcze lampka wina, a po niej kawa i przepyszne domowe ciasta.

Miłe popołudnie uświetnił występ Chóru św. Cecylii z Algrange pod kierownictwem pana Stanisława Trendy oraz „Pere Noel”, dla którego byliśmy wszyscy grzeczni, bo nie przybył z pustymi rękami...

Chętni mogli także zaopatrzyć się w losy tomboli. Dla utrwalenia tej dobrej atmosfery wystąpił na scenie niecodzienny gość - zespół „BABA”. W profesjonalnym wykonaniu przebojów „ABBY” nie ma sobie równych... I trwałby nasz „opłatek” chyba do rana, gdyby nie konieczność posprzątania i oddania sali...

Cieszymy się, że jest nam ze sobą dobrze, doświadczamy radości dzielenia się sercem z drugim człowiekiem.

FOTOGRAFIA
ślubna i okolicznościowa

Tel 06.79.65.94.52
sesja narzeczeńska gratis

www.fotograf.org.fr

**POLSKI OŚRODEK WAKACYJNY
STELLA MARIS (GWIAZDA MORZA)**

położony na Opalowym Wybrzeżu
obok Le Touquet Paris Plage
(220 km od Paryża, A-16)

ZAPRASZA NA WEEK-ENDY I WAKACJE.

Rezerwacja: Stella Maris 376 chemin du Baillarquet - 62780 Stella Plage;
Tel. 03 21 94 73 65; fax: 03 21 94 63 55; e-mail: contact@stellamaris-vacances.com
internet: www.stellamaris-vacances.com

⊗ Fatalny mecz Polski w eliminacjach piłkarskich MŚ.

Polacy przegrali 2:3 z Irlandią Północną po 2 koszmarnych błędach Boruca, ale porażka jest winą całej drużyny, która nie potrafiła grać na przypominającym kartoflisko boisku. Gole dla Polski zdobyli Jeleń i Saganowski. Mocno skomplikowała się szansa naszego awansu. Kolejnym przeciwnikiem Polski będzie San Marino. Już bez Boruca, którego trener odesłał ze zgrupowania. Rozzuchwaleni formą Polaków amatorzy zapowiedzieli grę w Kielcach o zwycięstwo... Na razie rozpoczęła się dyskusja o zwolnieniu trenera Beenhakera. Dodatkowy bilans spotkania Irlandii z Polską to pozastadionowe burdy wszczęte przez naszych kibiców. Kilku z nich stało przed irlandzkim sądem. W Belfaście przez kilka dni dochodziło do antypolskich zażść.

⊗ **PZPN dokooptował 2 nowych sędziów ekstraklasy.** Chodzi o to, że po ostatnich zatrzymaniach w związku z korupcją tego środowiska zaczęło ich w ekstraklasie brakować. O sytuacji w polskiej piłce nożnej może też świadczyć taki obrazek z serwisu poloniawarszawa.com po meczu juniorskiej ekipy Polonii z rówieśnikami ze Znicza Pruszków (3:1): „Doszło do wielkiej bójki między zawodnikami. Jakby tego było mało, sędzia prowadzący mecz był pijany”. A wiadomo, że czym skorupka za młodu nasiąknie...

⊗ **Niemiec Vettel odebrał Robertowi Kubicy szansę na wygraną w inauguracyjnym zawody F1 GP Australii.** Wyprzedzany na drugiej pozycji Vettel ściał zakręt i wjechał w bolid Polaka. Uszkodzone auto Kubicy nie dojechało do mety. Wygrały bolidy nowej stajni Brawn GP-Mercedes (Button, Barichello). Trzeci był Hamilton. Okazją do rewanżu będzie teraz dla Kubicy GP Malezji.

⊗ **Tomasz Sikora obronił 2 pozycję w biatlonowym PŚ.** Klasyfikację generalną wygrał Norweg Bjoerndalen. Na ostatnich zawodach Sikora był 9, wygrał Austriak Eder.

⊗ **Na turnieju WTA w Miami** Agnieszka Radwańska odpadła w IV rundzie, gdzie jednak stawiała dość zacięty opór Venus Williams, przegrywając w 3 setach - 6:4, 1:6, 4:6.

Stowarzyszenie Przyjaciół Filozofii Klasycznej oraz Studium Filozoficzno-Etyczno-Społeczne im. Jana Pawła II

zaprasza na wykład:

„Znaczenie Uniwersytetu paryskiego XVIII wieku.”

w ramach wykładów otwartych z cyklu: „Prawda bliska życiu”, który zostanie wygłoszony przez

ks. prof. dr hab. Edwarda Iwo Zielińskiego (KUL)

w sobotę 25 kwietnia godz. 19⁰⁰

Seminarium Polskie w Issy-les-Moulineaux
(11, rue Jules Guesde, M^o Mairie d'Issy).

PRZYJACIELE GŁOSU KATOLICKIEGO

Mme Genowefa CZAJKOWSKI -	75 euro
Mr Andre MYSZKOWIAK -	70 euro
Mr Wincenty BOBEK -	70 euro
Mme Janina BALABUSZYŃSKI -	70 euro
Mme Sophie BOROWSKI -	70 euro

Czytelnikom, którzy wspierają *Głos Katolicki* „prenumeratą przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

Préambule au 175ème anniversaire
de la Mission Catholique Polonaise
de France (1836-2011)

« Ch'ti polonais, d'où viens-tu, où vas-tu ? »

COLLOQUE NATIONAL EN RÉGION NORD - PAS DE CALAIS 6 ET 7 JUIN 2009 À HÉNIN-BEAUMONT

ORGANISATION DU COLLOQUE

Lieux des débats : Hénin-Beaumont,
Espace Lumière, 39 rue Elie Gruyelle

Date du colloque : 6 et 7 juin 2009

Frais d'inscription : Formule A : 45 euros par personne (ce prix comprend : les frais de dossier du colloque, les repas, le déplacement en autocar à Lens.) ; Formule B : 35 euros par personne (sans les repas) ; Formule C : 25 euros par personne (sans les repas ni le transport) - date limite d'inscription : 3 mai 2009.

Condition de participation : Nous retourner la fiche d'inscription dûment complétée accompagnée du règlement avant le 3 mai 2009 (conditions suspensives de participation au colloque).

Informations : Secrétariat du colloque, Maison de la Pologne de France ; 39 rue Elie Gruyelle ; 62110 Hénin-Beaumont ; Tél. : 03 21.49.20.92 ;
E-mail : contact@maisondelapolonia.com

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY TRADUCTEUR ASSERMENTÉE MIROSLAWA WIELGOMAS

polonais, français, espagnol

mobile 06 32 16 79 90; tél./fax 01 69 31 34 56; e-mail: mirka@magic.fr
PISANIE PISM, PODAŃ, ODWOŁAŃ

Ofiary na Tydzień Miłosierdzia

Mr Felix STECKIEWICZ - RONCHAMP -	100 euro
Mr et Mme Julien PECZYŃSKI - AUBERVILLIERS -	50 euro
Mr Czesław KULKA - ST RAPHAEL -	20 euro
Mme Françoise SZCZEPANIK - ST DENIS -	40 euro
Mme Sophie KLAK - PARIS -	30 euro
Mme Zofia WOTZKA - MONTREUIL -	50 euro
Mr et Mme Leszek DRZEWIECKI - ST MAUR	
DES FOSSES -	100 euro
Ks. Paweł PANICZ - FREYMING - MERLEBACH -	295 euro

Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”.

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise, 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS

**Na Korsykę, po słońce, ciszę i wytchnienie -
do Domu Polskiego - u św. Jacka -
najlepiej i najtaniej polecieć z Paryża już teraz,
wykupując od razu bilety na nowo uruchomione połączenia lotnicze
EasyJet!**

W kwietniu od: 26,49 euro (w jedną stronę)*; w maju od: 38,49 euro (w jedną stronę); w czerwcu od: 31,49 euro (w jedną stronę).

Bilety powrotne: w kwietniu od: 42,49 euro; w maju od: 52,49 euro;
w czerwcu od 65,49 euro).

* pełną cenę przelotu - z opłatami lotniskowymi - można znaleźć na stronie easyJet.com

Dom św. Jacka: 20200 Santa Maria Di Lota; Lieu dit Miomo Bastia;
tel./fax 04 95 33 28 29; e-mail: mshcorse@aol.com; www.maison-saint-hyacinthe.com

- ROZLICZENIA KSIĘGOWE -**TEL. 06 64 27 98 95****FRYZJERKA DAMSKA**

- strzyżenie, - koloryzacja, - pasemka,
- refleksy, - balleyage, - dobór fryzury.

Paris 15 - **tel. 06 78 12 30 35.****Poradnia Psychologiczna**przy Parafii Polskiej w Paryżu XVI - 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje - bezpłatnie - w niedziele o godz. 17⁰⁰.

**przeprowadzki
przewóz paczek
Paryż - Polska
transport towarów z Polski
na zamówienie
auto-laweta**

Poznań-Konin-Lódź-Warszawa; Siedlce-Białystok-Olsztyn i okolice

tel. +33 (0)6 73 91 12 04; +48 (0)6 00 80 08 08**DYPLOMOWANY PSYCHOLOG -**

diagnoza, psychoterapia indywidualna i terapia małżeństw.

KONTAKT: 01 42 88 49 61

★ ★ ★ **Institut privé France-Europe Connexion**
★ ★ ★ **établissement privé d'enseignement supérieur**
★ ★ ★ **enregistré au Rectorat de l'Académie de Paris**
★ ★ ★ **SZKOŁA JĘZYKA FRANCUSKIEGO**

Zapisy na 2 semestr, nowe grupy.**zajęcia codziennie, 2 lub 3 razy w tygodniu, w sobotę**

10 godz., 6 godz. lub 4 godziny tygodniowo

20 godzin tygodniowo: **STATUS STUDENTA - UBEZPIECZENIE**

Zaświadczenie honorowane przez Prefekturę Policji i Ministerstwo Pracy

przygotowanie do egzaminów DELF, DALF i TCF

Cena: od 89 euro za miesiąc. Metro obok szkoły!**Zapisy przez cały rok: 5, rue Sthrau - 75013 Paris (M° Olympiades)**

Sekretariat otwarty codziennie od poniedziałku do piątku

od godz. 10 do godz. 13 i od godz. 15 do godz. 19.

TEL./FAX: 01 44 24 05 66Site: www.ifec-paris.fr; e-mail: ifec@free.fr**KRAWCOWA OFERUJE:****- przeróbki, - poprawki.****T. 01 40 11 68 62 (po 18⁰⁰); 06 09 26 14 69 (od 9 do 22)****VOIX CATHOLIQUE****GŁOS
KATOLICKI**

N° (2316)15: 12-19.04.2009

- HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**- TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ -****Editeur:** La Mission Catholique Polonaise en France**Wydawca:** Polska Misja Katolicka we Francji (tél. 01 55 35 32 32)**Adresse:** 263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris.**Tél.:** 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.**E-mail:** vkot@club-internet.fr www.glos-katolicki.fr

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Directeur de la Publication/Dyrektor Publikacji: Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.**Rédacteur/Redaktor:** Paweł Osikowski;**Rédaction/Zespół:** ks. Tomasz Sokół, s. Andrea Kowal SMI.**Imprimerie/Druk:** Indica - 24-26, rue de l'Industrie - 92400 Courbevoie; tel. 01 47 82 32 32.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Abonnement/Abonament: 1an/rok - 56,60 euro; 6 mois/pół roku: 30,30 euro.

Konto we Francji/CCP 12 777 08 U Paris - Voix Catholique/Głos Katolicki

Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejncka - rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles - CCP 000-1637856-11

w Niemczech: Głos Katolicki - Commerzbank Hannover - BLZ 250 400 66 - konto n° 791177900

Prix au n°/cena: 1,55 euro

COMMISSION PARITAIRE N° : 0510 G 86630; ISSN : 1279-953X

LICENCJONOWANE LINIE AUTOKAROWE DO POLSKI

PARIS 75010 (M° Gare du Nord)

91, rue de Maubeuge

Tel. 01 42 80 95 60

35-959 RZESZÓW

ul. Asnyka 10 lokal 17

Tel. 00 48 (17) 850 12 10

Société REFERENCE

**vous propose des fenêtres, portes, volets
en PVC, alu et bois
sur mesure**

PRIX IMBATTABLES, QUALITE GARANTIE

Levallois Perret

6, rue Aristide Briand

tél. 01.47.59.02.87

fax. 01.47.59.68.93

contact@reference-fim.com

Paris 16e

139, rue Ranelagh

tél./fax. 01.45.25.63.55

paris16@reference-fim.com

**Dowóz materiałów
Wywóz gruzu
Przeprowadzki**

06 21 36 32 09**ZMIEN SWÓJ STARY KOMPUTER... NA NOWY I SZYBK!**bez wychodzenia z domu, w wybranym przez Ciebie terminie
za jedyne **249 EURO.****Umów się na spotkanie: 06 23 28 07 44; 06 25 05 38 62.****PROBLEMY Z KOMPUTEREM?**

tania, szybka i fachowa pomoc u klienta w domu lub w firmie.

- SERWIS sprzętu informatycznego

- MONTAŻ i modernizacja komputerów

- DORADZTWO przy zakupie

- INDYWIDUALNE szkolenia i korepetycje

- INSTALACJE sieci komputerowych

- INTERNET

- INSTALACJA i utrzymanie systemów operacyjnych

Windows 98/ME/XP, GNU/Linux, BSD - wersje polskie i francuskie
wszystko za rozsądną cenę, w dogodnym miejscu i czasie.**ZADZWOŃ: 06 23 28 07 44; 01 41 24 02 86; 01 48 07 81 70.****KUPON PRENUMERATY
(ABONNEMENT)**

- ☐ PIERWSZA PRENUMERATA/ABONNEMENT
☐ ODNOWIENIE ABONAMENTU (RENOUVELLEMENT)

Głos Katolicki - Voix Catholique
263 bis, rue Saint-Honoré - 75001 Paris

- ☐ Rok (56,60 €)
☐ Pół roku (30,30 €)
☐ Przyjaciele G.K. (69,60 €)

Nazwisko:.....

Imię:.....

Adres:.....

.....

.....

Tel.

Numer złożony do druku 1.4.2009.

AUTOKAREM DO POLSKI

25 LAT POLKI SERVICE FRANCJA - 15 LAT POLKI SERVICE WARSZAWA
PROMOCJE!!!

01 40 20 00 80

WYJAZDY 6 RAZY W TYGODNIU

Z Paryża, Lens, Montigny, Lille, Valenciennes, Reims, Metz, Freyming

AUTOKAREM DO 60 MIAST W POLSCE:

Augustów,	Grudziądz,	Mragowo,	Siedlce,
Biała Podlaska,	Jarosław,	Nisko,	Ślubice,
Białystok,	Jędrzejów,	Nowa Skarżyna	Ślusk,
Bolesławiec,	Katowice,	Olsztyn,	Suwałki,
Bydgoszcz,	Kielce,	Opatów,	Stalowa Wola,
Częstochowa,	Kolbuszowa,	Opole,	Szczecin,
Dębica,	Konin,	Ostrów Maz.	Tarnobrzeg,
Elbląg,	Koszalin,	Piotrków Tryb.	Tarnów,
Elk,	Kraków,	Poznań,	Toruń,
Gdańsk,	Legnica,	Przemyśl,	Warszawa,
Gdynia,	Leżajsk,	Przeworsk,	Wrocław,
Giliwiec,	Lublin,	Puławy,	Zambrów,
Giżycko,	Łódź,	Radom,	Zamość
Gniezno,	Łomża,	Rzeszów,	Zielona Góra.
Gorzów Wielk.	Mielec,	Sandomierz,	

- Transport towarów, - Przeprowadzki, - Przesyłka paczek,
- Wynajem autokarów na imprezy turystyczne!

TANIE LATANIE - Samolotem DO WARSZAWY, KRAKOWA, KATOWIC

252, rue de Rivoli; 2, rue de Mondovi 75001 PARIS; M° Concorde
Agencja czynna 7 dni w tygodniu

École Privée NAZARETH

Szkoła Języka Francuskiego

20 lat doświadczenia w Paryżu!!!

Cours Privé d'Enseignement Supérieur - déclaré à l'Académie de Paris
przygotowanie do: DILF, DELF, DALF, TCF i na wyższe studia

Zajęcia wieczorne i sobotnie
68, rue d'Assas, Paris 6; 20, rue Marsoulan, Paris 12;

- status studenta - prawo do pracy -

**ZAPISY PRZEZ CAŁY ROK SZKOLNY:
NOWE GRUPY OD 4 MAJA.**

☎ 01 43 03 38 33, ☎ 06 62 69 13 83, ☎ 01 43 05 83 15

COURS DE LANGUE POLONAISE - TOUS NIVEAUX
enseignement individuel ou en groupe, traductions.

Przygotowujemy do: - Europejskich Egzaminów Certyfikatowych
z języka polskiego zgodnie z wymogami Rady Europy;
- do matury francuskiej - język polski LV 2 i 3.

www.nazarethfamille.fr

* **Przeprowadzki, wywóz gruzu, porządkowanie, transport
materiałów budowlanych. Możliwość fakturowania.**
T. 06.66.04.16.67

* **Wywóz gruzu - 100 euro, dowóz materiałów - 50 euro:**
- Mercedes Sprinter. T. 06.12.68.03.72

ADWOKAT
przy Radzie Adwokackiej w Paryżu

MARTA CICHOSZ

doradztwo prawne
w języku polskim i francuskim

TEL. 01 45 66 00 56; 06 03 10 45 87

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 0,8 euro/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,5 euro/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 5 euro („szukam pracy” - 3 euro); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 euro (powtórzenia 5 euro), do 20 słów - 12 euro (powtórzenia 8 euro). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.fr) - dopłata wynosi -1 euro na tydzień („usługi” - 2 euro)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h³⁰ i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); fax 01 42 96 23 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Copernic
L'EUROPE DE L'EST EN DIRECT

COPERNIC
6, rue des Immeubles
Industriels
75011 Paris (M° Nation)
tel. 01 40 09 03 43

COPERNIC
23, rue Desaix
69003 Lyon
tel. 04 72 60 04 54

www.copernic.fr
www.copernic.waw.pl

**SPRZEDAŻ BILETÓW ON-LINE
NA TANIE LINIE LOTNICZE
ORAZ NA AUTOKARY**

PACZKI DO POLSKI

- zbiórka na terenie całej Francji;
- wyjazdy w poniedziałki;
- dostawa do rąk własnych adresata.
Odbiór paczek z domu klienta w Paryżu i okolicach
- tel. 01 40 09 03 43.

Uwaga!!! Nasze biuro jest zamknięte w niedzielę.

Godziny otwarcia biura w Paryżu:
od poniedziałku do piątku: od 9⁰⁰ do 17⁰⁰,
w soboty: od 9⁰⁰ do 13⁰⁰.

**Polskie ciasta i torty
na zamówienie.**

Tel. 06 18 51 86 77

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry
lub

4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel./fax: 01 46 60 45 51 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**KANCELARIA PRAWNICZA
TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**

S. Bocianowski, dr prawa międzynarodowego, ekspert sądowy.
Eliza Bocianowska - adwokat.
105 bis, bd de Grenelle, 75015 Paris;
tel. 06 17 98 60 20; tel./fax: 01 43 06 00 70.
Sprawy: małżeńskie, emerytalne, spadkowe,
odzyskiwanie własności itp. w Polsce i we Francji.

PODRÓŻE DO POLSKI

* **IZABELL** - REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW
DO POLSKI POŁUDNIOWEJ. TEL. 01 41 71 12 79; 06 20 87 70 77!

* **LUXSUS** - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI - OLSZYNA,
WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.
TEL. 01 42 38 63 20; 06 62 75 50 06; (00 48 12) 284 12 50

Grafika
GRAPHISTE PROFESSIONNEL

pisarek.grafika@gmail.com
http://tomaszpisarek.woszcyce.pl
tel. (+33) 06 15 85 27 56
(+33) 01 46 43 09 61

wizytówki (cartes de visite)
ulotki (petites annonces)
foldery (dépliants)
katalogi (catalogues)

**MASZ KOMPUTER?
ZAPĘDŹ GO DO PRACY!**
Zamów zestaw informacyjny
(broшура + DVD - za darmo przez 14 dni).
Maria Klugman - tel. 01 45 93 46 38; www.jobjoiemk.biz

NAUCZYCIELKA MATEMATYKI
z 20-letnim stażem
UDZIELA KOREPETYCJI na wszystkich poziomach nauki.
T. 09 54 88 82 71; 06 27 08 58 73.

RESTAURANT POLONAIS
SALLE CLIMATISÉE

Heures d'ouverture :
du mardi au samedi de 12h00 à 15h00,
le soir de 19h00 à 22h00,
le dimanche de 12h00 à 16h00,
le soir de 19h30 à 22h30,
fermé le lundi.

Place Maurice Barrès - 75001 Paris
Tel. 01 42 60 43 33, fax: 01 55 35 32 27
www.crypte-polska.com; e-mail: crypte-polska@orange.fr

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60
udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żaloby...

ZAPRASZAM: - przedłużanie paznokci, - utwardzanie naturalnej płytki, - stylizacja paznokci metodą żelową na tipsie.
Tel. 06.28.74.23.63 - Ela

L'ASSOCIATION CONCORDE
recherche un(e) comptable/contrôleur de gestion bilingue.
Connaissance de la comptabilité, du Droit des Associations
et du Droit du Travail français indispensables!
T. 01.55.35.32.32; e-mail: pmk@club-internet.fr

PROSZĘ O KONTAKT
wszystkich zainteresowanych powstaniem prawdziwego,
POLONIJNEGO KLUBU PIKARSKIEGO
oraz chętnych na wyjazd na
Światowe Igrzyska Polonijne w Toruniu.
T. 06.65.35.80.61; e-mail: materaparis@yahoo.fr
Krzysztof Matera

AL-ANON
GRUPY RODZINNE AL-ANON - NADZIEJA
DLA KREWNÝCH I PRZYJACIÓŁ ALKOHOOLIKÓW

AL-ANOM
jest wspólnotą kobiet i mężczyzn,
na życie których wpływa picie alkoholu
CZŁONKA RODZINY lub BLISKIEJ OSOBY.
Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc
zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.
Spotkania odbywają się
W KAŻDY WTOREK O GODZ. 20.00
w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu (Me Concorde)
ANONIMOWOŚĆ JEST PODSTAWOWĄ ZASADĄ
AL-ANON.
CZEKAMY NA CIEBIE!!!
T. 06 26 65 56 66; 06 75 79 03 20

13 - 26 KWIETNIA

PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY 13 KWIETNIA

6⁰⁰ Czołówka pasmowa 6⁰⁰ Michel Legrand w Warszawie - koncert 6⁰⁰ Czołówka pasmowa 6⁰⁰ Jasminum - film 8⁴⁰ Lany Poniedziałek - magazyn 9⁰⁰ Budzik 9²⁵ Dziką Polska - serial 9⁵⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 10⁴⁵ Dzięki Bogu za Bonieckiego - dokument 11⁴⁰ Plebania - telenowela 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁵⁵ W rajskim ogrodzie 13¹⁵ M jak miłość - serial 14⁰⁰ Stawka większa niż życie - serial 14⁵⁵ Opowieści wiatru i morza 15²⁰ Lany Poniedziałek - magazyn 15⁴⁵ Kocham Cię Polsko 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Czołówka pasmowa 17¹⁵ Ostatnia książka R. Kapuścińskiego 18²⁵ Pamiętaj o mnie 18³⁵ Plebania - telenowela 19⁰⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport - Pogoda 20⁰⁵ Klan - telenowela 20³⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 21²⁵ Czołówka pasmowa 21²⁵ Statyski - komedia 23²⁰ Lany Poniedziałek - magazyn 23⁴⁵ Notacje - Jerzy Janicki 24⁰⁰ Dziką Polska - serial 0²⁵ Pamiętaj o mnie 0⁴⁰ Plebania - telenowela 1⁰⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 14 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 9⁰⁰ Moliki książkowe 9¹⁰ Magazyn Medyczny 9⁴⁵ Zawodowcy - magazyn 10¹⁰ Świadkowie nieznanych historii 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Roman Wilhelmi - dok. 13¹⁵ Barwy szczęścia(2) - serial 14⁰⁵ 30 Przegląd Piosenki Aktorskiej Wrocław 2009 15⁰⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 15³⁵ Reportaż - Repatriantka 16⁰⁰ Próba - śpiewa B. Łazuka 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁵ Moliki książkowe 18⁰⁵ Śpiew przez sen - widowisko 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Komentator - magazyn 21¹⁵ Barwy szczęścia - serial 21⁴⁰ Nieznani sprawcy - dokument 22¹⁰ Wideozłota dorosłego człowieka 22³⁵ Biznes z gwarancją 22⁵⁵ Zagadki tamtych lat - reportaż 23²⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹² Skarby nieodkryte 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 15 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedy-naczka 9⁰⁰ Zwierzowiec 9¹⁵ Alchemia zdrowia i urody 9³⁰ Łączy nas Polska - felieton 9⁴⁵ Made in Poland - teleturniej 10¹⁵ Afisz 10⁴⁰ Męska przygoda - magazyn 11⁰⁵ Zaczysze gwiazd 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13²⁰ Barwy szczęścia - serial 13⁵⁰ Biznes z gwarancją 14¹⁰ Widowisko 15⁰⁰ Nieznani sprawcy - dokument 15²⁵ Łączy nas Polska - felieton 15⁴⁰ Pełnosprawni - magazyn 16¹⁰ Dokument 16³⁰ Zagadki tamtych lat - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedy-naczka 17⁴⁰ Zwierzowiec 17⁵⁵ Polska z bocznej drogi 18¹⁰ Słownik polsko - polski 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Tydzień Polski - magazyn 21¹⁰ Wilnoteka - magazyn 21²⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 22¹⁰ Powstanie Zamojskie - dokument 22⁵⁰ Widowisko 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁴ Słownik polsko - polski 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 16 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 6⁰⁵ Pogoda 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Skarby nieodkryte 9⁵⁰ Ostatnia książka R. Kapuścińskiego 10⁵⁰ Elementarz - magazyn 11⁰⁰ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁵ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Wilnoteka - magazyn 13³⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 14¹⁵ Powstanie Zamojskie - dokument 15¹⁰ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Raj 16²⁵ Polska dobrze smakuje - dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁵ Zaczysze gwiazd 18¹⁰ Bzik kulturalny 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Z daleka a z bliska 21²⁰ Teatr przypomnień 23¹⁵ Warto rozmawiać 0⁰⁵ Serwis - Pogoda 0³⁰ Bzik kulturalny 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 17 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Kuch-cikowo 8⁵⁰ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 9⁰⁰ Żegnaj Rockefeller - serial 9³⁰ Laboratorium XXI w. 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁰ Reportaż 10³⁵ Z daleka a z bliska 11²⁰ Polska z bocznej drogi 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Hity satelity 13⁰⁰ Teatr przypomnień 14⁵⁵ Mali o Wielkiej Nocy - reportaż 15¹⁵ Okna sztuki 15²⁵ Męska przygoda - magazyn 15⁵⁵ Hit Generator 16⁴⁵ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Bajkonur czyli w

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

Tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 fax 01 34 17 43 51; e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU: UBEZPIECZENIA I ODSZKODOWANIA

WSZELKIE UBEZPIECZENIA OSÓB I FIRM: - SAMOCHODOWE ZE STAŻEM Z POLSKI - MIENIE - OC - ZDROWIE - NW - LOKATY - RENTY

BP 27 - 14, Résidence du Lac - 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża)

z Gare du Nord: stacja Enghien les Bains. Z dworca: iść peronem w lewo, po wyjściu w prawo ulicą Charles de Gaulle do nr-u 52 bis i przejściem między domami do końca, potem w lewo pasaż pod arkadami. Biuro za wejściem do rezydencji nr 14. A 15 w kierunku Cergy Pontoise, zjazd nr 2 - Argenteuil Orgermont prawym pasem na Epinay i prosto 14 światel - do jeziora w Enghien. Na końcu jeziora w lewo i w prawo na parking kasyna na poziom B. Wyjście: rue Général de Gaulle - centre ville.

świecie książek dla dzieci 17³⁰ Afisz 17⁵⁵ Reportaż 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Na dobre i na złe - serial 21³⁰ Porozmawiaj z 22⁰⁰ Niewierne gry - film 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁵ Polska dobrze smakuje - dok. 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 18 KWIETNIA

6⁰⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Aleja gwiazd na L4 9¹⁵ Okna sztuki 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódmką - serial 10⁰⁰ Reportaż 10³⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11⁰⁰ Złotopolscy - telenowela 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁴⁰ Nawigator - magazyn 11⁵⁵ Notacje - dok. 12⁰⁵ Polska dobrze smakuje - dok. 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14¹⁰ Dziką Polską - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17²⁵ Odebrali mu miłość - dokument 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport - Pogoda 20¹⁰ Ranczo - serial 21⁰⁵ Pasażerka - dramat 22¹⁰ Kocham Cię Polsko 24⁰⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 0²⁵ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 19 KWIETNIA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁵⁵ Śniadanie na podwieczorek 8⁰⁰ M jak miłość - serial 9⁴⁰ Ziarno 10⁰⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki 10²⁵ Słownik polsko - polski 10⁵⁵ Złotopolscy - telenowela 11²⁰ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Bzik kulturalny 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁴⁵ Ona i on z ulicy Klasztornej - reportaż 13⁰⁰ Msza św. - kościół św. Jana Chrzciciela Kazimierz Dolny 14¹⁰ Daleko od szosy - serial 15⁴⁰ Polacy nad świętym morzem - reportaż 16¹⁰ Skarby nieodkryte 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁰ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Mini Szansa 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport - Pogoda 20¹⁰ Oficer - serial 21¹⁰ Hit Generator 22⁰⁰ Szkoda gadać 22²⁵ Czas dla kibica 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno 1¹⁰ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK 20 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedynekowe Przedszkole 9⁰⁰ My Wy Oni 9²⁵ Szkoda gadać 9⁴⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 10³⁵ Odebrali mu miłość - dokument 11³⁵ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Polacy nad świętym morzem - reportaż 13¹⁵ M jak miłość - serial 14⁰⁰ Stawka większa niż życie - serial 15¹⁰ Forum 15⁵⁵ Podróżnik 16¹⁵ My Wy Oni 16⁴⁰ Nawigator - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedynekowe Przedszkole 17⁴⁰ Dziką Polską - serial 18¹⁰ Świądkowie nieznanymi historiami 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport 20⁰⁵ Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20³⁵ Sportowy tydzień 21¹⁰ Barwy szczęścia(2) - serial 22¹⁰ Reportaż 22⁴⁵ Reportaż 23¹⁵ Forum 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁰ Dziką Polską - serial 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

WTOREK 21 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Domisie 8⁵⁵ Moliki książkowe 9¹⁰ Schudnij - program poradnikowy 9²⁵ Między Odrą a Renem 9⁴⁵ Zawodowcy - magazyn 10¹⁰ Świądkowie nieznanymi historiami 10⁴⁰ Ranczo - serial 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Sportowy tydzień 13¹⁵ Barwy szczęścia(2) - serial 14⁰⁵ Kocham Cię Polsko 15⁰⁰ Bronisław Wildstein przedstawia 15³⁰ Reportaż 15⁵⁵ Reportaż 16³⁰ Wojciech Cejrowski - reportaż 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Domisie 17⁴⁰ Moliki książkowe 17⁵⁰ Między Odrą a Renem 18¹⁰ 300 % normy - teleturniej 18⁴⁰ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁰ Klan - telenowela 20³⁵ Komentator - magazyn 21¹⁵ Barwy szczęścia - serial 21⁴⁰ Nieznani sprawcy - dokument 22¹⁰ Wideoteka dorosłego człowieka 22³⁵ Biznes z gwarancją 22⁵⁵ Errata do biografii 23²⁵ Bronisław Wildstein przedstawia 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁰ Skarby nieodkryte 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

ŚRODA 22 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Jedydnaczka 9⁰⁰ Zwierzowiec 9¹⁵ Pora na doktora - magazyn 9³⁰ Łączy nas Polska - felieton 9⁴⁵ Made in Poland - teleturniej 10¹⁵ Afisz 10⁴⁰ Męska przygoda - magazyn 11⁰⁵

Zacisze gwiazd 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Komentator - magazyn 13²⁰ Barwy szczęścia - serial 13⁴⁵ Biznes z gwarancją 14¹⁰ Tomasz Lis na żywo 15⁰⁰ Nieznani sprawcy - dokument 15²⁵ Łączy nas Polska - felieton 15⁴⁰ Magazyn motoryzacyjny 16¹⁰ Pegaz 16³⁰ Errata do biografii 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Jedydnaczka 17⁴⁰ Zwierzowiec 18⁰⁰ Polska z bocznej drogi 18¹⁰ Słownik polsko - polski 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Tydzień Polski - magazyn 21¹⁰ Wilnoteka - magazyn 21²⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 22¹⁰ Powstanie Zamojskie - dokument 23⁰⁰ Tomasz Lis na żywo 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁰ Słownik polsko - polski 0⁴⁰ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CZWARTEK 23 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Budzik 9⁰⁰ Raj 9²⁵ Skarby nieodkryte 9⁵⁰ Mini Szansa 10⁴⁰ Elementarz - magazyn 10⁵⁵ Magazyn przechodnia 11¹⁰ Zaproszenie 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Tydzień Polski - magazyn 13¹⁵ Wilnoteka - magazyn 13³⁰ Apetyt na miłość(2) - serial 14¹⁵ Powstanie Zamojskie - dokument 15¹⁰ Warto rozmawiać 16⁰⁰ Raj 16³⁰ Polska dobrze smakuje - dokument 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Budzik 17⁴⁵ Zacisze gwiazd 18¹⁰ Bzik kulturalny 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Z daleka a z bliska 21²⁵ Spektakl teatralny 22³⁵ Rycerz Maltański XXI w. - dokument 23¹⁰ Warto rozmawiać 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁰ Bzik kulturalny - magazyn 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

PIĄTEK 24 KWIETNIA

6⁰⁰ Kawa czy herbata? 8⁰⁰ Wiadomości 8¹⁰ Pogoda 8¹⁵ Kwadrans po ósmej 8³⁵ Kuchcikowo 8⁴⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 9⁰⁰ Żegnaj Rockefeller - serial 9³⁰ Laboratorium 9⁵⁰ Pomorskie krajobrazy 10¹⁰ Ci co powrócili - reportaż 10³⁵ Z daleka a z bliska 11¹⁵ Polska z bocznej drogi 11³⁰ Plebania - telenowela 12⁰⁰ Wiadomości 12¹⁰ Klan - telenowela 12³⁵ Pamiętaj o mnie 12⁴⁵ Hity satelity 13⁰⁰ Spektakl teatralny 14¹⁵ Rycerz Maltański XXI w. - dokument 14⁴⁵ Wesoły nam dzień nastał - reportaż 15¹⁰ Okna sztuki 15²⁵ Męska przygoda - magazyn 15⁵⁰ Program rozrywkowy 16⁴⁵ Elementarz - magazyn 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Bajkonur czyli w świecie książek dla dzieci 17³⁰ Afisz 17⁵⁵ Ci co powrócili - reportaż 18²⁰ Hity satelity 18³⁵ Pamiętaj o mnie 18⁵⁰ Plebania - telenowela 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁵ Sport - Pogoda 20¹⁵ Klan - telenowela 20⁴⁰ Na dobre i na złe - serial 21³⁰ Porozmawiaj z 22²⁵ Niedzielne igraszki - dramat 24⁰⁰ Serwis - Pogoda 0¹⁰ Polska dobrze smakuje - dokument 0³⁵ Pamiętaj o mnie 0⁵⁰ Plebania - telenowela 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

SOBOTA 25 KWIETNIA

6⁰⁰ Plebania(5) - telenowela 8⁰⁰ Echa Panoramy 8³⁰ Porozmawiaj z 9⁰⁰ Sposób na zdrowie 9¹⁵ Okna sztuki 9³⁰ Ranczo pod Zieloną Siódmką - serial 10⁰⁰ Reportaż 10³⁵ Wojciech Cejrowski - reportaż 11⁰⁰ Złotopolscy - telenowela 11³⁰ Pamiętaj o mnie 11⁴⁵ Opowieści wiatru i morza 12⁰⁵ Makłowicz w podróży 12³⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 13⁰⁰ Wiadomości 13¹⁰ Na dobre i na złe - serial 14¹⁰ Dziką Polską - serial 14⁴⁰ Made in Poland - teleturniej 15⁰⁵ Kiedy słońce traci blask - serial 16⁰⁰ Śniadanie na podwieczorek 17⁰⁰ Teleexpress 17¹⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁰ Film dok. 18²⁵ M jak miłość - serial 19¹⁰ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport - Pogoda 20¹⁵ Ranczo - serial 21¹⁰ Nikt nie wola - film 22³⁰ Program rozrywkowy 23³⁰ 300 % normy - teleturniej 23⁵⁵ Wideoteka dorosłego człowieka 0³⁰ M jak miłość - serial 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 26 KWIETNIA

6⁰⁰ Klan(5) - telenowela 7⁵⁰ Śniadanie na podwieczorek 8⁴⁵ M jak miłość - serial 9³⁵ Powrót do Wiklinowej Zatoki 9⁵⁰ Pamiętaj o mnie 10⁰⁰ Msza św. - Bazylika prymasowska w Gnieźnie 12⁰⁰ Regina Coeli 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁵⁵ Słownik polsko - polski 13²⁰ Złotopolscy - telenowela 13⁵⁰ Bzik kulturalny 14¹⁵ Jan Serce - serial 15⁴⁰ Czerep - reportaż 16¹⁰ Skarby nieodkryte 16³⁵ Zaproszenie 17⁰⁰ Teleexpress 17²⁵ Pamiętaj o mnie 17³⁵ Szansa na Sukces 18³⁰ M jak miłość - serial 19¹⁵ Dobranocka 19³⁰ Wiadomości 19⁵⁰ Sport - Pogoda 20¹⁰ Oficer - serial 21¹⁰ Program rozrywkowy 22⁰⁰ Szkoda gadać 22²⁵ Czas dla kibica 24⁰⁰ M jak miłość - serial 0⁴⁵ Ziarno 1¹⁵ Dobranocka 1³⁰ Wiadomości

CHASUBLES BRODÉES **CHASUBLE** **€49** **SUPER VENTE**

Pour commander : (0048) (071) 354 04 06 sklep@urbanowiczhaft.pl
 WEBSHOP - www.urbanowiczhaft.pl **Prix: 49 euros/pce**

Karty telefoniczne IRADIUM

Taniej do Polski i po całym świecie!

15€ **750€**

PEŁNA SATYSFACJA **100%**

Punkty sprzedaży:
Kioski supermarketów,
taxiphony, tabac, księgarnie.

Obsługa Klienta 7dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 600 311 ☎ 0 1 70 75 19 11

CZAS KOMUNIKACJI NA KARCIE ZA 15€	
	MAKSYMALNY CZAS ROZMOWY
Polska	1800* min
GSM Polska	300* min
Niemcy	1250* min
USA+GSM	1500* min
Włochy	1000* min
Anglia	1500* min
Kanada+GSM	1500* min
Francja	1250* min
GSM Francja	111* min

* Dodatkowa opłata za połączenie. Warunki określone przez A.R.T. Numer odradzany z telefonu komórkowego.

Połączenie międzynarodowe w cenie rozmowy miejscowej!** **0,014€/mn**

Wybierz
☎ 0811 65 48 48
 Następnie numer korespondenta

BEZ ABONAMENTU! BEZ KODU! PROSTO! TANIO!

POLSKA	Niemcy	Dania
USA + GSM	Anglia	Hiszpania
Kanada + GSM	Austria	Belgia
Francja	Norwegia	Rosja
	Włochy	Szwecja...

GSM POLSKA 0,09 €/mn 0821 61 48 48

7/7 Obsługa klienta informacje rachunki i ceny 7 dni w tygodniu od 9.00 do 21.00
 ☎ 0811 300 348*

www.no-limit-telecom.com
 Un service du Groupe **IRADIUM**

* 0,014€/min (19.00 – 08.00 w tygodniu, w święta i w weekend); 0,028€/min (08.00 - 19.00) połączenie z aparatu stacjonarnego.
 ** Zobacz listę krajów. Warunki sprzedaży na www.no-limit-telecom.com